

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Právnická fakulta

Katedra obchodního práva

EVROPSKÉ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

–

VYBRANÉ OTÁZKY

Diplomová práce

Vedoucí práce: Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

Vypracovala: Miroslava Ondrušová

Březen 2012

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány a práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 29.3.2012

.....
Miroslava Ondrušová

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří profesorce JUDr. Monice Pauknerové, CSc., DSc. za odborné vedení při zpracování této diplomové práce, její cenné rady a připomínky. Dále děkuji advokátce JUDr. Zuzaně Žežulkové za pomoc a poskytnutí materiálů souvisejících s tématem mé diplomové práce a za bohaté zkušenosti, které jsem získala studentskou praxí v její advokátní kanceláři.

Obsah

ÚVOD	7
1 ÚVOD DO EVROPSKÉHO MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO	9
1.1 POJEM MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ.....	9
1.2 POJEM EVROPSKÉ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ.....	10
1.3 VZTAH EMPS A VNITROSTÁTNÍHO PRÁVA ČLENSKÝCH STÁTŮ EU.....	10
1.4 VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY V OBLASTI SOUDNÍ SPOLUPRÁCE V CIVILNÍCH VĚCECH ..	11
1.5 PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ PŘIJATÝCH V OBLASTI SOUDNÍ SPOLUPRÁCE VE VĚCECH OBČANSKÝCH	14
2 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1896/2006 ZE DNE 12. PROSINCE 2006, KTERÝM SE ZAVÁDÍ ŘÍZENÍ O EVROPSKÉM PLATEBNÍM ROZKAZU	17
2.1 PRÁVNÍ VÝVOJ NAŘÍZENÍ O EPR	17
2.2 ŘÍZENÍ O EPR	18
2.3 PŮSOBNOST	20
2.3.1 Věcná působnost	20
2.3.2 Územní působnost.....	21
2.3.3 Časová působnost	22
2.3.4 Osobní působnost.....	22
2.4 PŘÍSLUŠNOST	24
2.5 NÁVRH NA VYDÁNÍ EPR.....	25
2.5.1 Doplnění a oprava návrhu.....	28
2.5.2 Změna návrhu	29
2.5.3 Odmítnutí návrhu.....	29
2.6 VYDÁNÍ EPR	30
2.7 DORUČOVÁNÍ.....	30
2.8 OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	32
2.8.1 Odpor	33
2.8.2 Přezkum EPR.....	34
2.9 VYKONATELNOST A VÝKON.....	34

3	APLIKACE NAŘÍZENÍ O EPR V PRAXI.....	37
3.1	APLIKACE NAŘÍZENÍ O EPR Z POHLEDU ČESKÉHO ŽALOBCE.....	39
3.1.1	Průběh řízení o EPR v Německu	42
3.1.2	Průběh řízení o EPR na Slovensku	47
3.2	APLIKACE NAŘÍZENÍ O EPR Z POHLEDU ČESKÉHO SOUDU	49
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	56
	ABSTRAKT	59
	ABSTRACT.....	60

Seznam použitých zkratek

EMPS	evropské mezinárodní právo soukromé
EPR	evropský platební rozkaz
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
EU	Evropská unie
Nářízení Brusel I	nařízení Rady (ES) č. 44/2001, o soudní příslušnosti a uznání a výkonu soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních
Nářízení o EPR	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
ZMPS	zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Za významný milník v evropském mezinárodním právu soukromém lze považovat rok 1999, kdy vstoupila v platnost Amsterdamská smlouva, která vyhlásila prostor svobody, bezpečnosti a práva. Právním východiskem pro oblast soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem se stal článek 65 SES, na jehož základě byla od tohoto okamžiku přijata řada soukromoprávních opatření nutných pro řádné fungování vnitřního trhu. Do této skupiny právních předpisů patří i Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, jež jsem se rozhodla zpracovat v předkládané diplomové práci. Při výběru tohoto tématu jsem vycházela především ze své vlastní zkušenosti nabyté studentskou praxí v advokátní kanceláři, kde jsem měla možnost připravit několik návrhů na vydání EPR a sledovat jejich další osud v zahájeném řízení. Dalším důvodem mého rozhodnutí je současný aktuální význam tohoto procesního nástroje pro věřitele v důsledku vzrůstajícího počtu přeshraničních pohledávek.

S ohledem na cíl tohoto nařízení proklamující zjednodušení a urychlení řízení o sporech v přeshraničních případech týkajících se nesporných peněžních nároků včetně snížení nákladů na ně a zajištění volného pohybu evropských platebních rozkazů ve všech členských státech na základě stanovení minimálních norem a zrušení tzv. institutu exequaturní, jsem si položila otázku, zda je tento relativně nový evropský procesněprávní institut opravdu cenným přínosem pro věřitele proti neplaticím dlužníkům, jenž umožňuje efektivní a hospodárné vymáhání přeshraničních pohledávek prostřednictvím jednotného, jednoduchého, rychlého a nenákladného řízení.

Struktura diplomové práce je následující. Úvodní část obsahuje vymezení pojmů mezinárodní právo soukromé a evropské mezinárodní právo soukromé včetně vysvětlení jejich vzájemného vztahu. Dále je uveden stručný vývoj právního rámce evropského mezinárodního práva soukromého s důrazem na oblast soudní spolupráce v občanských věcech, který je zakončen přehledem nejdůležitějších právních předpisů týkajících se této činnosti. Druhá část je věnována právní analýze Nařízení o EPR a jeho jednotlivých ustanovení, zejména článků o působnosti, příslušnosti, průběhu řízení, doručování, opravných prostředků a vykonatelnosti a výkonu. Závěrečná část se

zaměřuje na aplikaci Nařízení o EPR v praxi z pohledu českého žalobce a českého soudu.

Při zpracování diplomové práce jsem čerpala informace z odborných článků jak českých, tak i zahraničních autorů, neboť v současné době stále ještě není k dispozici dostatek literatury zabývající se přímo EPR, resp. v monografiích není k danému tématu nic zásadního. Dále jsem vycházela ze statistických dat podávajících přehled o vyřizování agendy týkající se EPR u okresních a krajských soudů v České republice a z empirických dat získaných z advokátní kanceláře, která popisují jednotlivé případy z advokátní praxe. Uvedeným zdrojům odpovídá, resp. se od nich odráží i použitá metoda zpracování diplomové práce. První a druhá část diplomové práce jsou zpracovány analytickou metodou, v třetí části byla použita statistická a empirická metoda.

1 Úvod do evropského mezinárodního práva soukromého

1.1 Pojem mezinárodní právo soukromé

Mezinárodní právo soukromé, jehož nedílnou součástí je mezinárodní právo procesní, označuje soubor právních norem, které výlučně upravují soukromoprávní vztahy (tj. vztahy práva občanského, obchodního, rodinného a pracovního) s mezinárodním prvkem, včetně právních norem upravujících postup soudu a jiných orgánů a účastníků, příp. i jiných osob, a vztahy mezi nimi vznikající v řízení o občanskoprávních věcech, v němž je obsažen mezinárodní prvek.¹ V právním systému zaujímá postavení samostatného, zvláštního právního odvětví soukromého práva, které podléhá vnitrostátnímu právu jednotlivých států. Tato koncepce založená na spojení kolizních norem s normami mezinárodního práva procesního se uplatňuje i v českém mezinárodním právu soukromém, jehož základní úprava se nachází v zákoně č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů, který zahrnuje jak kolizní normy, normy o právním postavení cizinců, tak i normy mezinárodního práva procesního (tj. mezinárodní pravomoc, uznávání a výkon cizích rozhodnutí, právní pomoc ve styku s cizinou, některé záležitosti týkající se úpadku a některé záležitosti týkající se rozhodčího řízení včetně uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů). V rámci rekodifikace soukromého práva se uvažovalo o zařazení mezinárodního práva soukromého do občanského zákoníku a mezinárodního práva procesního do občanského soudního řádu. Nakonec bylo z důvodu teoretických a praktických² od tohoto nápadu upuštěno a úprava tohoto právního odvětví zůstala nadále zachována ve zvláštním právním předpise, a to zákoně č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, který nabude účinnosti dne 1. ledna 2014.³

¹ KUČERA, Z. Mezinárodní právo soukromé. 7. opr. a dopl. vyd. Brno: Doplněk, 2009, s. 22.

² Srov. KUČERA, Z., PAUKNEROVÁ, M. Nad mezinárodním právem soukromým a procesním. Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 458.

³ Srov. Důvodová zpráva ze dne 18. 5. 2011 k Návrhu zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním.

1.2 Pojem evropské mezinárodní právo soukromé

Evropské mezinárodní právo soukromé je v posledním desetiletí jednou z nejdynamičtěji se rozvíjejících oblastí evropského práva, přestože základní kameny byly položeny už v 60. letech 20. století.⁴ V souvislosti s budováním evropského justičního prostoru se stalo významným prostředkem evropské integrace, který pomocí sekundární legislativy, zejména nařízení a směrnic, sjednocuje nebo sblížuje kolizní a procesní normy mezinárodního práva soukromého jednotlivých členských států EU.

EMPS zahrnuje tyto okruhy právních norem:

- a) normy upravující pravomoc, resp. tzv. mezinárodní příslušnost civilních soudů určitého členského státu EU v přeshraničních sporech, jakož i otázky spolupráce těchto soudů
- b) normy určující rozhodné právo, které bude na daný soukromoprávní vztah s mezinárodním prvkem aplikováno, tzn. kolizní normy
- c) normy upravující uznání a výkon cizích soudních a dalších rozhodnutí, tj. rozhodnutí vydaných v jiných členských státech EU, v soukromoprávních věcech
- d) normy upravující civilní řízení ve zvláštních případech s přeshraničním prvkem, např. EPR.⁵

1.3 Vztah EMPS a vnitrostátního práva členských států EU

Evropské mezinárodní právo soukromé je součástí evropského neboli unijního práva, které je samostatným právním systémem vedle mezinárodního práva veřejného a vnitrostátního práva jednotlivých členských států EU. Na rozdíl od mezinárodního práva veřejného se však v evropském právu neuplatňuje základní zásada typická pro mezinárodní vztahy mezi státy – zásada svrchované rovnosti. Důvodem je povaha EU jako nadstátní mezinárodní organizace. Právní vztahy mezi EU a členskými státy jsou založeny na principu subordinace, který dopadá nejen na členské státy, ale i na

⁴ V roce 1968 byla přijata Bruselská úmluva o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, která byla v roce 2002 nahrazena Nařízením Nařízení Brusel I.

⁵ PAUKNEROVÁ, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. C.H. Beck, 2008, s. 10.

jednotlivce, avšak jen ve vymezených oblastech, v nichž členské státy přenesly své pravomoci na EU.⁶

Ve vztahu EMPS a mezinárodního práva soukromého jednotlivých členských států EU se uplatňují dva základní principy formulované v rozhodnutích ESD. Zásada přímého účinku umožňuje jednotlivcům bezprostředně se dovolávat právních aktů unijního práva, které jsou přímo aplikovatelné u vnitrostátního nebo evropského soudu, nezávisle na tom, zda jsou zapracovány do příslušných vnitrostátních právních předpisů.⁷ Zásada aplikační přednosti stanoví, že v případě rozporu mezi konkrétní normou evropského práva a konkrétní normou vnitrostátního práva členského státu, dopadajících na tentýž právní vztah, má přednost unijní právo před národním právem.⁸

1.4 Vývoj právní úpravy v oblasti soudní spolupráce v civilních věcech

V 50. letech 20. století byl založením tří mezinárodních organizací nadstátního charakteru označovaných jako Evropská společenství⁹ zahájen proces evropské integrace založený na ekonomické a politické spolupráci mezi evropskými státy.

V zájmu dosažení pokroku „v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejbližší občanovi“¹⁰, se členské státy ES rozhodli založit nový integrační celek, tzv. Evropskou unii. K této důležité události v rámci evropské integrace došlo dne 7. února 1992 v Maastrichtu podepsáním Smlouvy o Evropské unii, která vstoupila v platnost dne 1. listopadu 1993. Tzv. Maastrichtská smlouva vytvořila EU jako strukturu skládající se ze tří pilířů představujících jednotlivé politiky tohoto nového ekonomického a politického celku. První pilíř byl tvořen existujícími ES a v jeho rámci byla opatření týkající se společných politik přijímána na

⁶ Srov. TÝČ, V. Úvod do mezinárodního a evropského práva. Brno : Masarykova univerzita, 2010, s. 15-16.

⁷ Viz rozhodnutí ESD ve věci NV Algemene Transport - en Expeditie Onderneming van Gend & Loos proti Nederlandse administratie der belastingen ze dne 5. února 1963, C-26/92.

⁸ Viz rozhodnutí ESD ve věci Flaminio Costa proti E.N.E.L. ze dne 15. července 1964, C-6/64.

⁹ Evropské společenství uhlé a oceli = ESUO, Evropské hospodářské společenství = EHS, Evropské společenství pro atomovou energii = EUROATOM.

¹⁰ Viz Hlava I, Článek A SEU.

zakladě komunitární metody rozhodování¹¹. Pro členské státy měla tato rozhodnutí povahu závazných právních aktů, které musely respektovat i v případě, že nesouhlasily. Naopak druhý pilíř zahrnující společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a třetí pilíř upravující spolupráci v oblasti justice a vnitřních věcí fungovaly na principu mezivládní spolupráce, který je charakteristický pro mezinárodní právo veřejné. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí týkající se obou nových politik byla v pravomoci členských států, omezila se EU v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech upravené v hlavě VI. článku K.1 bod 6. SEU pouze na podpůrnou nebo koordinační funkci, kdy prostřednictvím Rady mohla zaujímat společné postoje, přijímat společné akce nebo vypracovávat úmluvy a doporučovat státům jejich přijetí. Tato forma spolupráce byla však těžkopádná, neboť přijetí dohody bylo uskutečňováno na základě jednomyslnosti členských států, a proto nepřinesla žádné významné výsledky z hlediska právní legislativy týkající se mezinárodního práva soukromého.

Zásadním přelomem pro oblast evropského mezinárodního práva soukromého se stala Amsterdamská smlouva z roku 1997, která vstoupila v platnost dne 1. května 1999. V důsledku usnadnění volného pohybu osob a zajištění bezpečnosti a ochrany lidu vytvořila „prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“. V této souvislosti přenesla agendu třetího pilíře do pilíře prvního a tím umožnila přijetí právních aktů spadajících pod tuto oblast na komunitární úrovni. Záležitosti týkající se azylu, migrace, vízové politiky, ochrany hranic a civilní justiční spolupráce byly nově začleněny do Hlavy IIIa pojmenované “Vízová, azylová a přistěhovalecká politika a jiné politiky týkající se volného pohybu osob”, ve třetím pilíři zůstala nadále policejní a soudní spolupráce v trestních věcech. Právním východiskem oblasti spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem se stal novelizovaný článek 65 (dříve článek 73m), na jehož základě byla přijata opatření nutná k řádnému fungování vnitřního trhu, která zahrnují mimo jiné:

¹¹ Metoda přijímání rozhodnutí uplatňovaná v rámci prvního (komunitárního) pilíře EU. Komise předloží návrh a Rada a Evropský parlament jej schválí. Evropský soudní dvůr dohlíží nad kompatibilitou přijaté legislativy s již existujícími normami společenství.

- a) zlepšení a zjednodušení:
 - i. systému mezinárodního doručování soudních a mimosoudních písemností
 - ii. spolupráce při opatřování důkazů
 - iii. uznávání a výkonu soudních a mimosoudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech
- b) podporu slučitelnosti kolizních norem platných v členských státech a předpisů pro řešení kompetenčních sporů
- c) odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávního řízení, popřípadě podporou slučitelnosti úpravy občanskoprávního řízení v členských státech.

Kramerová¹² označuje sekundární legislativu přijatou dle článku 65 odst. a) a odst. b) SES jako tzv. první generaci opatření, neboť namísto zavedení harmonizovaného procesního postupu upravuje pouze vnitrostátní řízení v přeshraničních sporech. Naopak druhá generace právních předpisů přijatých dle článku 65 odst. c) SES přesahuje rámec tradičního práva soukromého a jako první vytváří nezávislá evropská řízení určená k přeshraničnímu vymáhání pohledávek.¹³

Posledním právním dokumentem v prohlubování procesu evropské integrace se stala Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost 1. prosince 2009. V důsledku jejího přijetí převzala EU právní subjektivitu ES, které tímto de facto zaniklo, a rovněž byla zrušena pilířová struktura. Soudní spolupráce ve věcech občanských byla zahrnuta do nového článku 81 (dříve článek 65) hlavy paté SFEU označené jako „Prostor svobody, bezpečnosti a práva“, v jehož rámci mohou být přijata opatření, která mají za cíl zajistit:

- a) vzájemné uznávání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí mezi členskými státy
- b) přeshraniční doručování soudních a mimosoudních písemností

¹² Srov. KRAMER, X. E. A Major Step in the Harmonization of Procedural Law in Europe: the European Small Claims Procedure. A.W. Jongbloed (ed.), 'The XIIIth World Congress of Procedural Law: The Belgian and Dutch Reports' 2008, Antwerpen: Intersentia, s. 253 a násl.

- c) slučitelnost kolizních norem a pravidel pro určení příslušnosti platných v členských státech
- d) spolupráci při opatřování důkazů
- e) účinný přístup ke spravedlnosti
- f) odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávního řízení, v případě potřeby podporou slučitelnosti úpravy občanskoprávního řízení v členských státech
- g) rozvíjení alternativních metod urovnávání sporů
- h) podporu dalšího vzdělávání soudců a soudních zaměstnanců.

Procedura pro přijetí příslušných opatření týkající se rodinného práva s mezinárodním prvkem je ztížena, neboť mohou být přijata zásadně za použití zvláštního legislativního postupu, v němž Rada rozhoduje jednomyslně po konzultaci s EP.

1.5 Přehled právních předpisů přijatých v oblasti soudní spolupráce ve věcech občanských

- Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech¹⁴
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky¹⁵
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu¹⁶
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích¹⁷
- Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení¹⁸

¹⁴ Úř. věst. L 012, 16.1.2001, s. 1-23.

¹⁵ Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 15-39.

¹⁶ Úř. věst. L 399, 30.12.2006, s. 1-32.

¹⁷ Úř. věst. L 199, 31.7.2007 s. 1-22.

- Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000¹⁹
- Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností²⁰
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000²¹
- Nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech²²
- Rozhodnutí Rady č. 2001/470/ES ze dne 28. května 2001 o vytvoření Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci²³
- Směrnice Rady 2003/8/ES ze dne 27. ledna 2003 o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech²⁴
- Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodňování obětí trestných činů²⁵
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech²⁶

¹⁸ Úř. věst. L 160, 30.6.2000, s. 1-18.

¹⁹ Úř. věst. L 338, 23.12.2003, s. 1-29.

²⁰ Úř. věst. L 7, 10.1.2009, s. 1-79.

²¹ Úř. věst. L 324, 10.12.2007, s. 79-120.

²² Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 1-24.

²³ Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 25-31.

²⁴ Úř. věst. L 26, 31.1.2003, s. 41-47.

²⁵ Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 15-18.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)²⁷
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II)²⁸

²⁶ Úř. věst. L 136, 24.5.2008, s. 3-8.

²⁷ Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6-16.

²⁸ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 40-49.

2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu

2.1 Právní vývoj Nařízení o EPR

Zásadním milníkem na cestě k vytvoření EPR bylo zasedání Evropské rady ve finském Tampere ve dnech 15. a 16. října roku 1999, na kterém byly položeny základy evropského prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, zakotveného v Amsterdamské smlouvě. V souvislosti se sbližováním právních předpisů občanského práva jednotlivých členských států EU s cílem odstranit překážky řádného průběhu občanskoprávního řízení byla Komise a Rada vyzvána k vytvoření procesněprávních předpisů upravujících přeshraniční spory.²⁹

Za účelem zahájení veřejné diskuze na toto téma vydala dne 20. prosince 2002 Komise Zelenou knihu o řízení o evropském platebním rozkazu a opatřeních ke zjednodušení a urychlení řízení o sporech týkajících se drobných pohledávek. Na základě shromážděných poznatků bylo přijato dne 12. prosince 2006 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu.³⁰

Do české právní úpravy byl nový unijní procesněprávní institut zaveden v rámci souhrnné novely OSŘ, provedené zákonem č. 7/2009 Sb., a to pod § 174b, který stanoví:

- a) Evropský platební rozkaz je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno.
- b) K řízení o návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu je příslušný soud, který evropský platební rozkaz vydal.
- c) Usnesení soudu, jímž bylo vyhověno návrhu na přezkum evropského platebního rozkazu, se doručí účastníkům řízení o evropském platebním rozkazu.

²⁹ Závěry zasedání Evropské rady v Tampere, bod [38].

³⁰ Úř. věst. L 399, 30.12.2006, s. 1-32.

Ustanovení tohoto paragrafu tedy upravují pouze některá vnitrostátní hlediska jako doručování a příslušnost soudu k přezkumu. Ohledně ostatních podrobností týkajících se EPR odkazuje český zákonodárce na zmíněné nařízení, které je přímo aplikovatelné.³¹

2.2 Řízení o EPR

Institut platebního rozkazu se používá ve většině členských států EU, avšak jeho úprava se může od sebe v jednotlivých státech značně odlišovat. V rámci rozvoje evropského justičního prostoru přijala EU opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem, aby odstranila překážky vyskytující se u přeshraničních sporů, a tím usnadnila věřitelům přístup ke spravedlnosti.³² Od 12. prosince 2008 získali věřitelé do rukou nový procesněprávní institut – EPR, který mohou využít proti dlužníkům při vymáhání přeshraničních závazků. Přijetím Nařízení o EPR bylo vytvořeno jednotné řízení na evropské úrovni, jež je alternativou k řízení vnitrostátnímu, poskytující žalobci náhradní volbu, pokud mu jeho národní právo neumožňuje vymáhat přeshraniční pohledávku ve zkráceném rozkazním řízení jako je tomu např. i v českém právu.³³

Cílem tohoto nového evropského řízení je „*zjednodušit a urychlit soudní řízení týkající se nesporných peněžních nároků v přeshraničních případech a snížit náklady na ně a umožnit volný pohyb evropských platebních rozkazů ve všech členských státech stanovením minimálních norem, díky jejichž dodržování je zbytečné zahajovat v členském státě výkonu jakékoli mezitímní řízení před uznáním a výkonem.*“³⁴

Řízení o EPR má stejně jako řízení o vydání platebního rozkazu podle § 172 až 174 OSŘ, povahu tzv. rozkazního řízení. Jedná se o zvláštní druh zkráceného soudního řízení, pro nějž je charakteristické, že soud nenařizuje jednání a rozhoduje bez slyšení žalovaného pouze na základě skutečností tvrzených žalobcem a důkazů, které označil.

³¹ SVOBODA, K. Evropský platební rozkaz za dveřmi. Právní rádce, 2008, č. 10, s. 30.

³² Srov. Preambule body [1], [2], [7], [8] Nařízení o EPR.

³³ Podle § 172 odst. 2 písm. b) OSŘ nelze platební rozkaz vydat, má-li být doručen žalovanému do ciziny.

³⁴ Preambule bod [9] Nařízení o EPR.

Jestliže jsou splněny podmínky řízení a tvrzené skutečnosti a označené důkazy odůvodňují uplatňovaný nárok, vydá soud EPR, který buď žalovaný uzná, nebo se proti němu ohradí podáním odporu. Podání odporu vede ke zrušení EPR a převedení věci do občanského soudního řízení, které se řídí vnitrostátním právem členského státu soudu, u něhož byl podán návrh na vydání EPR. Jestliže žalobce tuto možnost odmítl, řízení tímto bez dalšího končí.

Řízení o EPR se uskutečňuje prostřednictvím vzorových formulářů uvedených v přílohách Nařízení o EPR nebo na webových stránkách buď Evropského soudního atlasu ve věcech občanských pod záložkou Evropský platební rozkaz³⁵ nebo Portálu evropské e-Justice pod záložkou Dynamické formuláře³⁶, které zároveň obsahují jednoduché nástroje k jejich vyplnění a přeložení do úředního jazyku nebo jiného přijatelného jazyku členského státu soudu, u něhož bude probíhat řízení.

Vzorové formuláře jsou označovány následovně:

- a) Formulář A – Návrh na vydání EPR.
- b) Formulář B – Žádost žalobci, aby doplnil nebo opravil návrh na vydání EPR.
- c) Formulář C – Návrh žalobci na změnu návrhu na vydání EPR.
- d) Formulář D – Rozhodnutí o odmítnutí návrhu na vydání EPR.
- e) Formulář E – EPR.
- f) Formulář F – Odpor proti EPR.
- g) Formulář G – Prohlášení o vykonatelnosti.

Prostředky komunikace si každý členský stát určí sám s ohledem na své možnosti a jejich dostupnost. V souladu s § 42 OSŘ přijímá český soud návrh na vydání EPR v listinné podobě osobně nebo prostřednictvím pošty a v elektronické podobě za použití elektronických prostředků, a to elektronické pošty s použitím zaručeného elektronického podpisu³⁷ nebo bez jeho použití a telefaxu. Z povahy formulářového řízení vyplývá, že zahájení řízení skrze ústní podání do protokolu je vyloučeno. Pro

³⁵ http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_cs.htm.

³⁶ https://e-justice.europa.eu/content_dynamic_forms-155-cs.do.

³⁷ Elektronický podpis je upraven v zákoně č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

podání návrhu na vydání EPR učiněné žalobcem a pro podání odporu učiněné žalovaným se nepředpokládá povinné právní zastoupení.

Soudní poplatek je vyměřen žalobci ve výši určené dle příslušného právního předpisu členského státu soudu, u kterého byl podán návrh na vydání EPR (např. v ČR dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) a je vybírán zásadně při zahájení řízení. Veškeré procesní otázky, jež nejsou konkrétně upraveny tímto nařízením, se řídí vnitrostátním právem.³⁸

2.3 Působnost

Nařízení o EPR se použije na přeshraniční spory týkající se nesporných peněžních nároků jen za předpokladu, že spadají do oblasti jeho působnosti. Rozlišujeme působnost věcnou, územní, časovou a osobní.

2.3.1 Věcná působnost

Řízení o EPR je určeno k vymáhání splatných nesporných peněžitých pohledávek, které vyplývají z občanskoprávních a obchodněprávních vztahů s přeshraničním prvkem mimo nároků týkající se:

- a) majetkových práv vyplývajících z manželských vztahů, závětí a dědictví
- b) úpadku, vyrovnání a podobných řízení
- c) sociálního zabezpečení
- d) mimosmluvních závazků, pokud:
 - i. nejsou předmětem dohody mezi stranami nebo nedošlo k uznání dluhu, nebo
 - ii. se nevztahují na peněžité pohledávky ze spoluvlastnictví.³⁹

Z rozhodování soudu jsou dále vyloučeny věci daňové, celní a správní a odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (“*acta iure imperii*”).⁴⁰

³⁸ Článek 26 Nařízení o EPR.

³⁹ Viz čl. 2 odst. 2 Nařízení o EPR.

Výše požadovaného peněžitého plnění není omezena žádným limitem, avšak v této souvislosti bych poznamenala, že pokud hodnota uplatněného nároku bez navýšení o úroky, náklady a výlohy nepřesahuje částku 2 000 EUR, lze k vymáhání pohledávky využít postup dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích.⁴¹

Při aplikaci Nařízení o EPR se uplatňuje zásada autonomního výkladu, proto nelze pojem občanské a obchodní věci vykládat ve vztahu k vnitrostátnímu právu, nýbrž s přihlédnutím k cílům nařízení, k jeho systematickému uspořádání a jednotlivým jazykovým verzím.⁴²

„Při výkladu pojmu občanské a obchodní věci pro účely aplikace Úmluvy ze dne 27. září 1968 o pravomoci soudů, uznání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, zejména hlavy III tohoto nařízení, se nesmí odkazovat na právo jednoho z dotyčných států, ale zaprvé na cíle a systém Úmluvy, a zadruhé, na obecné zásady, které vycházejí z vnitrostátních právních systémů.“⁴³

2.3.2 Územní působnost

Nařízení o EPR se uplatňuje ve všech členských státech EU s výjimkou Dánska, *které se neúčastní v Radě přijímání navrhovaných opatření v oblasti justice a vnitřních věcí, a proto ustanovení hlavy IIIa SES (Vízová, azylová a přistěhovalecká politika a jiné politiky týkající se volného pohybu osob), opatření přijatá podle zmíněné hlavy, ustanovení mezinárodních úmluv uzavřených Společenstvím podle zmíněné hlavy, a rozhodnutí Soudního dvora, kterými jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, nejsou pro ně závazná nebo použitelná.*⁴⁴

⁴⁰ Viz čl. 2 odst. 1 Nařízení o EPR.

⁴¹ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1-22.

⁴² HORÁK, P., ZAVADILOVÁ, M. Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu. Právní rozhledy, 2006, č. 22, s. 803.

⁴³ Rozhodnutí ESD ve věci LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG proti Eurocontrol ze dne 14. října 1976, C-29/76. Dále srov. rozhodnutí ESD ve věci Nizozemský stát proti Reinholdu Rüfferovi ze dne 16. prosince 1980, C-814/79.

⁴⁴ Čl. 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství (tzv. Amsterdamská smlouva).

Z tohoto důvodu Nařízení o EPR označuje pod pojmem „členský stát“ všechny členské státy EU s výjimkou Dánska.⁴⁵ Ve stejném smyslu bude tato definice užívána i v mé diplomové práci.

2.3.3 Časová působnost

Nařízení o EPR je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech od 12. prosince 2008.

2.3.4 Osobní působnost

Účastníkem řízení může být jak fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území některého členského státu, tak i fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem nacházejícím se mimo území EU, pokud v době podání návrhu na vydání EPR je splněna podmínka přeshraniční povahy případu a je zde možnost aplikace pravidel pro určení mezinárodní soudní příslušnosti upravených v Nařízení Brusel I.

Na základě výše uvedeného lze vyvodit, že v řízení o EPR mohou nastat následující situace:

- a) žalobce a žalovaný pocházejí (ve smyslu mají bydliště nebo sídlo) z různých členských států a řízení o EPR se vede u soudu členského státu žalobce nebo žalovaného
- b) žalobce a žalovaný pocházejí z různých členských států nebo ze stejného členského státu a řízení o EPR se vede u soudu členského státu odlišného od členského státu žalobce a/nebo žalovaného
- c) žalobce nepochází z členského státu a žalovaný pochází z členského státu a řízení o EPR se vede u soudu členského státu odlišného od členského státu žalovaného
- d) žalobce pochází z členského státu a žalovaný nepochází z členského státu a řízení o EPR se vede u soudu členského státu odlišného od členského státu

⁴⁵ Srov. čl. 2 odst. 3 Nařízení o EPR.

žalobce, což může nastat pouze za předpokladu, že je dána výlučná příslušnost soudu dle článku 22 Nařízení Brusel I nebo výslovná příslušnost založená dohodou o volbě soudu mezi žalobcem a žalovaným dle článku 23 Nařízení Brusel I.

- **Přeshraniční prvek**

Přeshraniční povaha případu je dána, pokud v době zahájení řízení má alespoň jedna ze stran bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož byl podán návrh na vydání EPR.⁴⁶

Při určení bydliště žalobce nebo žalovaného se stejně jako při určení mezinárodní příslušnosti soudu uplatní náležitá ustanovení Nařízení Brusel I, a to přesně článek 59 při stanovení domicilu fyzické osoby a článek 60 při stanovení domicilu právnické osoby.

- **Bydliště**

Nařízení Brusel I sice pracuje s pojmem “bydliště”, ale samotnou definici tohoto pojmu týkající se bydliště fyzické osoby v žádném ze svých ustanovení neobsahuje. Z tohoto důvodu za účelem určení smyslu a dosahu uvedeného pojmu výslovně odkazuje na právo členských států, jak vyplývá z článku 59 Nařízení Brusel I: *“Pro posouzení, zda má strana řízení bydliště na území členského státu, u jehož soudu byl podán návrh, použije soud své právo. Nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudu byl návrh podán, použije soud pro posouzení, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.”*

Dle české právní úpravy se *bydlištěm fyzické osoby rozumí obec, resp. městský obvod, v němž tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat. Bydlištěm je zejména místo, kde má fyzická osoba svůj byt, rodinu, popř. kde pracuje, jestliže tam také bydlí.*⁴⁷

V tomto smyslu se pojem bydliště u fyzické osoby do značné míry obsahově překrývá s pojmem obvyklého pobytu, jak jej chápe ESD, neboť jak bydliště, tak i místo

⁴⁶ Čl. 3 odst. 1 Nařízení o EPR.

⁴⁷ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 2. června 2005, sp. zn. 30 Cdo 444/2004.

obvyklého pobytu vyjadřují určitou míru integrace fyzické osoby v prostředí, kde se má její bydliště či místo obvyklého pobytu nacházet.⁴⁸

Na rozdíl od předcházejícího ustanovení Nařízení Brusel I článek 60 již definuje pojem “bydliště” právnické osoby, který stanoví jako místo, kde má právnická osoba své sídlo, ustředí nebo hlavní provozovnu. V tomto ohledu je však potřeba zmínit, že české pojetí sídla právnické osoby se liší od evropského pojetí, které jej chápe jako sídlo podle práva inkorporace právnické osoby, jež je zpravidla zapsáno v odpovídajícím veřejném rejstříku než jako sídlo faktické.⁴⁹

2.4 Příslušnost

Mezinárodní příslušnost soudu oprávněného k řízení o EPR se stanoví na základě aplikace pravidel upravených v Nařízení Brusel I, které rozlišuje:

- a) obecnou příslušnost založenou domicilem žalovaného
- b) alternativní příslušnost, tj. danou na výběr s ohledem na předmět sporu
- c) speciální příslušnost týkající se pojištění, spotřebitelských smluv a individuálních pracovních smluv
- d) výlučnou příslušnost týkající se taxativně vyjmenovaných věcí
- e) sjednanou příslušnost založenou buď výslovnou, nebo konkludentní dohodou o volbě soudu mezi žalobcem a žalovaným.

Základní pravidlo pro určení mezinárodní soudní příslušnosti obsahuje článek 2 Nařízení Brusel I: *„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“* Z uvedeného vyplývá, že žalovaného lze žalovat jedině ve státě jeho domicilu. Pro ostatní druhy příslušnosti spadající pod písmena b) až e) se uplatní kritéria založená buď na úzké vazbě mezi soudem a právním sporem anebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti. V těchto případech je umožněno

⁴⁸ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. Občanský soudní řád: komentář. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 3184-3185.

⁴⁹ Srov. DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol., op. cit. sub 48, s. 3184-3185.

žalovat osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, u soudu jiného členského státu. Výjimkou jsou věci týkající se pojištění, spotřebitelských smluv a individuálních pracovních smluv, kde Nařízení Brusel I pamatuje na ochranu slabší strany sporu, a proto v těchto případech bude řízení vždy probíhat u soudu této strany, tj. spotřebitele, zaměstnance a podobně.

2.5 Návrh na vydání EPR

Zahájení řízení je ovládáno zásadou dispoziční, neboť se jedná o řízení sporné, kde proti sobě vystupují v roli účastníků řízení žalobce a žalovaný. Návrh na vydání EPR podává žalobce prostřednictvím vzorového formuláře, A přičemž tato forma podání je obligatorní, i když to v Nařízení o EPR není výslovně stanoveno.⁵⁰

Návrh na vydání EPR obsahuje následující náležitosti:

- 1) označení soudu, kterému je návrh určen
- 2) označení stran a jejich zástupců
- 3) odůvodnění soudní příslušnosti
- 4) odůvodnění přeshraniční povahy případu
- 5) uvedení bankovních údajů
- 6) popis jistiny a okolností, které tvoří základ nároku
- 7) popis úroků
- 8) popis smluvní pokuty
- 9) popis nákladů
- 10) označení důkazů podporující nárok
- 11) doplňující prohlášení a další informace
- 12) žalobní petit spolu s prohlášením o pravdivosti poskytnutých údajů, datum sepsání návrhu a podpis žalobce nebo jeho zástupce
- 13) dodatek 1
- 14) dodatek 2

⁵⁰ Srov. čl. 7 odst. 1 a článek 11 Nařízení o EPR.

Ad 1 a 3)

Mezinárodní soudní příslušnost se stanoví v souladu s příslušnými pravidly obsaženými v Nařízení Brusel I s tím, že pokud výše uvedené nařízení přímo neodkazuje na místně příslušný soud, tak určení místní, ale i věcné příslušnosti se posoudí podle vnitrostátního práva daného členského státu.

Například místně příslušným soudem pro území celého Německa je v případě evropského rozkazního řízení obvodní soud pro Berlin-Wedding (Amtsgericht Berlin-Wedding). Jak uvádí Řehulová, v německém upomínacím řízení se uplatňuje výlučná místní příslušnost založená na bydlišti nebo sídle žalobce, nikoliv dlužníka, a proto nemá-li žalobce obecný soud na území Německa, což je i případ potenciálního českého věřitele, je místně příslušným výše uvedený soud.⁵¹

Ad 2)

Při identifikaci účastníků řízení a jejich zástupců se uvádí:

- a) u fyzické osoby jméno, příjmení a bydliště a datum narození
- b) u fyzické osoby podnikatele jméno, příjmení, místo podnikání a identifikační číslo
- c) u právnické osoby název nebo firma, sídlo a identifikační číslo.

Ad 4)

Přeshraniční povaha případu je dána, pokud v době podání návrhu na vydání EPR má alespoň jedna ze stran bydliště nebo místo obvyklého pobytu v jiném členském státě, než je členský stát soudu, u něhož byl podán návrh na vydání EPR.⁵²

Ad 5)

Tento nepovinný oddíl slouží žalobci, aby informoval soud, jakým způsobem zaplatí soudní poplatek a dále mu umožňuje, aby uvedl údaje o bankovním účtu pro úhradu pohledávky žalovaným.

⁵¹ Srov. ŘEHULOVÁ, L. Upomínací řízení v německém civilním procesu aneb jak vymoci peněžitou pohledávku za německým dlužníkem. Právní rozhledy, 2010, č. 9, s. 315.

⁵² Čl. 3 odst. 1 NAŘÍZENÍ O EPR.

Ad 6)

V důsledku projednací zásady má žalobce povinnost v žalobě uvést všechny pro rozhodnutí významné skutečnosti, jež odůvodňují uplatňovaný nárok, a dále má povinnost označit důkazy, kterých se dovolává. Povinnost tvrzení žalobce splní, pokud v návrhu na vydání EPR označí, čeho se nárok týká, jakých okolností se dovolává a případně uvede další podrobnosti nutné ke specifikaci nároku. Dále uvádí, zda se jedná o postoupenou pohledávku nebo pohledávku vyplývající ze spotřebitelských smluv.

Ad 7 až 9)

Následující oddíly slouží pro specifikaci úroku, smluvní pokuty a nákladů řízení, jsou-li žalobcem uplatňovány spolu s jistinou.

Ad 10)

Vedle povinnosti tvrzení má žalobce i povinnost důkazní, tj. povinnost označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Na rozdíl od ustanovení § 79 odst. 2 OSŘ nemusí však k návrhu na vydání EPR připojit listinné důkazy, jichž se dovolává.

Ad 11)

Jestliže žalobce potřebuje uvést více informací týkajících se kteréhokoliv předcházejícího oddílu nebo má potřebu poskytnout soudu doplňující užitečné informace, může využít následujícího oddílu.

Ad 12)

Jednou ze základních obsahových náležitostí žaloby dle § 79 odst. 1 OSŘ je uvedení žalobního petitu, tedy údaje o tom, čeho se žalobce domáhá. V souladu se stanoviskem Nejvyššího soudu ze dne 19. dubna 2006, sp. zn. Cpjn 202/2005, *zůstane tento požadavek zachován i v případě, že žalobní petit není vyjádřen formou návrhu na znění výroku rozsudku, ale přesným, určitým a srozumitelným označením povinnosti, která má být žalovanému uložena rozhodnutím soudu.*

Výše uvedenému přístupu odpovídá i návrh na vydání EPR, kde žalobce namísto uvedení přímé formulace žalobního petitu žádá soud, aby tímto nařídil žalovanému zaplatit žalobci jistinu, úroky, náklady řízení a smluvní pokutu, připadá-li v úvahu, které v předchozích oddílech návrhu na vydání EPR přesně, určitě a srozumitelně označil.

V závěru návrhu na vydání EPR dále žalobce uvádí prohlášení o pravdivosti uvedených údajů a přikládá vlastnoruční podpis, který může být nahrazen podpisem jeho zástupce.

Ad 13)

Dodatek 1 vyplňuje žalobce pouze v případě, že bude hradit soudní poplatek prostřednictvím kreditní karty nebo soudního inkasa z bankovního účtu.

Ad 14)

Dodatek 2 vyplňuje žalobce, jestliže nesouhlasí s převedením věci do běžného občanského soudního řízení v případě, že žalovaný podá odpor. Tato informace slouží pouze soudu, který o návrhu na vydání EPR rozhoduje, žalovanému se neposkytuje.

2.5.1 Doplnění a oprava návrhu

Po zahájení řízení soud nejdříve přezkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda návrh na vydání EPR obsahuje všechny stanovené náležitosti. Soud rovněž posoudí opodstatněnost uplatňovaného nároku.⁵³

Jestliže návrh na vydání EPR trpí vadou spočívající v neúplnosti, nesrozumitelnosti nebo neurčitosti poskytnutých informací týkající se některého z oddílů obsažených v podání a nelze-li pro tyto vady rozhodnout ve věci samé, vyzve soud žalobce k doplnění nebo opravě návrhu na vydání EPR.

Žádost žalobci, aby doplnil nebo opravil návrh na vydání EPR, činí soud prostřednictvím vzorového formuláře B, který kromě formálních náležitostí zahrnujících označení soudu a uvedení spisové značky, označení stran a jejich zástupců, obsahuje důvod doplnění nebo opravy včetně jeho upřesnění, určení lhůty k odstranění vad a poučení o tom, že návrh na vydání EPR bude odmítnut, jestliže nebude řádně a včas doplněn nebo opraven.

⁵³ Článek 8 Nařízení o EPR.

2.5.2 Změna návrhu

Zásadním rozdílem mezi evropským a českým platebním rozkazem je možnost soudu rozhodnout pouze o části uplatňovaného nároku. V případě, že návrh na vydání EPR splňuje požadované náležitosti jen v určité části, vyzve soud žalobce k přijetí nebo odmítnutí návrhu na vydání EPR na částku stanovenou soudem, a to prostřednictvím vzorového formuláře C. Jestliže žalobce souhlasí, zašle zpět soudu uvedený formulář ve stanovené lhůtě a na jeho základě vydá soud částečný EPR jen pro tu část nároku, kterou žalobce přijal. Zbývající část původního nároku bude vymáhána dle vnitrostátního práva. Naopak nesouhlas nebo žádná reakce ze strany žalobce vede k odmítnutí návrhu na vydání EPR v celém rozsahu.

2.5.3 Odmítnutí návrhu

Civilní soudní proces vychází z obecné zásady, že soud může rozhodovat ve věci samé, jen jsou-li splněny podmínky řízení. Shledá-li soud, že nejsou splněny požadavky stanovené v člancích 2, 3, 4, 6 a 7 Nařízení o EPR, které nelze odstranit, nebo nárok uplatňovaný žalobcem je zjevně neopodstatněný, vydá rozhodnutí o odmítnutí návrhu na vydání EPR, ke kterému použije vzorový formulář D. Stejný postup uplatní i v případě, kdy žalobce na základě žádosti soudu neprovede ve stanovené lhůtě doplnění nebo opravu návrhu na vydání EPR nebo pokud žalobce odmítne návrh na změnu vydání EPR, popř. neodešle soudu zpět odpověď, zda s tímto návrhem souhlasí či nikoliv.

Proti odmítnutí návrhu na vydání EPR není přípustný opravný prostředek. Jelikož se však nejedná o překážku věci rozhodnuté, může žalobce vymáhat peněžitou pohledávku *prostřednictvím nového návrhu na vydání EPR nebo prostřednictvím jiného řízení podle práva členského státu.*⁵⁴

⁵⁴ Čl. 11 odst. 3 Nařízení o EPR.

2.6 Vydání EPR

Za předpokladu, že uplatňovaný nárok vyplývá ze skutečností tvrzených žalobcem a označených důkazů a není zjevně neopodstatněný, přistoupí soud k vydání EPR. Zároveň však musí být splněny podmínky řízení a zaplacen soudní poplatek.

K vydání EPR slouží vzorový formulář E, který obsahuje uvedené náležitosti:

- a) označení soudu včetně uvedení spisové značky a datumu a podpisu nebo razítka
- b) označení stran a jejich zástupců
- c) výrok soudu ukládající žalovanému, resp. žalovaným, povinnost zaplatit žalobci dlužnou částku včetně příslušenství v uvedené měně
- d) poučení soudu.

Dle čl. 12 odst. 1 Nařízení o EPR by měl soud rozhodnout obvykle do 30 dnů od doručení návrhu na vydání EPR. Do této lhůty se nezapočítává doba, kterou potřebuje žalobce k doplnění, opravení nebo změně návrhu.

2.7 Doručování

Smyslem doručování je řádné seznámení účastníka řízení s obsahem doručované písemnosti a zajištění ochrany jeho práv a oprávněných zájmů včetně umožnění uplatnění obrany proti rozhodnutí. K naplnění výše uvedeného účelu je potřeba, aby soud zvolil s přihlédnutím k druhu soudního rozhodnutí adekvátní formu a způsob doručení, který je v souladu s vnitrostátním právem nebo v případě přeshraničního doručování s příslušným mezinárodním právním předpisem.

Doručování soudních a mimosoudních písemností v občanských a obchodních věcech mezi členskými státy EU se řídí Nařízením č. 1393/2007, jehož použití je vyloučeno, pokud není známa adresa příjemce. Soudní písemnost může být doručena do jiného členského státu některým z následujících způsobů:

- a) prostřednictvím tzv. odesílajících a přijímajících subjektů členských států, tj. úředních osob, orgánů nebo jiných osob
- b) konzulární nebo diplomatickou cestou

- c) prostřednictvím konzulárních nebo diplomatických zástupců
- d) prostřednictvím pošty
- e) přímého doručení prostřednictvím soudních úředníků, úředníků nebo jiných příslušných osob členského státu, který písemnost doručuje.

Mezi způsoby doručování není na rozdíl od české právní úpravy doručování v občanskoprávním řízení stanovena žádná hierarchie a současně může být doručováno i více způsoby, jak konstatoval ESD:

„Nařízení č. 1348/2000 musí být vykládáno v tom smyslu, že nezavádí žádnou hierarchii mezi způsobem zasílání a doručování stanoveným v jeho člancích 4 až 11 a způsobem stanoveným v jeho článku 14, a že v důsledku toho je možné doručit soudní písemnost jedním nebo druhým z těchto dvou způsobů nebo souběžně oběma těmito způsoby.“

„Nařízení č. 1348/2000 musí být vykládáno v tom smyslu, že v případě souběhu způsobu zasílání a doručování stanoveného v jeho člancích 4 až 11 a způsobu stanoveného v jeho článku 14, je pro určení počátku procesní lhůty spojené s realizací doručení ve vztahu k adresátovi třeba vycházet z data prvního platně uskutečněného doručení.“⁵⁵

Je-li doručování uskutečňováno mezi členským státem EU a nečlenským státem, probíhá v souladu s mezinárodní smlouvou uzavřenou mezi těmito státy.⁵⁶ Nelze-li z nějakého důvodu pro doručování, ať už na území EU nebo mimo její rámec, použít právní předpis evropského práva nebo příslušnou mezinárodní smlouvu, tak se uplatní pravidla obsažená v mezinárodním právu procesním členského státu EU.⁵⁷

Čl. 12 odst. 5 Nařízení o EPR stanoví: *„Soud zajistí, aby byl rozkaz žalovanému doručen v souladu s vnitrostátním právem způsobem, který splňuje minimální normy stanovené v člancích 13, 14 a 15.“* Z uvedeného vyplývá, že přestože je EPR doručován žalovanému formou odpovídající národnímu právu členského státu soudu, který ho vydal, musí způsob doručení splňovat stanovené minimální normy, které zahrnují buď

⁵⁵ Rozhodnutí ESD ve věci Plumex proti Young Sports NV ze dne 9. února 2006, C-473/06.

⁵⁶ Např. Haagská úmluva z 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních.

⁵⁷ Např. v ČR § 55 az 60 ZMSP.

doručení s dokladem o přijetí žalovaným, nebo za podmínky, že je adresa žalovaného známa s jistotou, bez dokladu o přijetí žalovaným, učiněné osobně, prostřednictvím držitele poštovní licence nebo elektronických prostředků, a zároveň být slučitelný s právními předpisy členského státu, v němž je doručován. V českém právním prostředí odpovídá první způsob doručení formě doručení do vlastních rukou s vyloučením náhradního doručení a druhý způsob doručení formě doručení do vlastních rukou s možností náhradního doručení nebo obyčejného doručení.⁵⁸

S ohledem na povahu EPR jako soudního rozhodnutí učiněného pouze na základě skutečností tvrzených žalobcem a důkazů, které označil, jsem toho názoru, že způsob doručení bez dokladu přijetí žalovaným je v této situaci nevhodný a jako takový by neměl být vůbec umožněn, neboť ve svém důsledku může vést k porušení práva na soudní ochranu, zejména principu rovnosti účastníků řízení a principu kontradiktornosti.

Stejný názor ohledně doručování platebních rozkazů do vlastních rukou zastává i česká judikatura: „Rozkazní řízení vzhledem k tomu, že se jedná o zkrácené řízení soudní, vyžaduje, aby platební rozkaz byl doručen žalovanému do vlastních rukou. Doručením do vlastních rukou se teprve vyvozuje rovnost účastníků řízení, neboť i žalovanému je dána možnost projevit svou vůli a vyjádřit se. A zde již nezáleží na tom, zda svou vůli žalobce projeví mlčky nebo písemným odporem, i když zákon s každou z těchto forem spojuje jiné následky. Nesplněním této podmínky doručení platebního rozkazu do vlastních rukou odpůrci nemůže platební rozkaz nabýt právní moci. Pokud by tomu tak bylo, došlo by k porušení základního ustanovení zakotveného v čl. 1 a 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod o rovnosti účastníků v řízení a čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod o spravedlivém procesu“⁵⁹

2.8 Opravné prostředky

Ochrana práva žalovaného je zaručena následujícími procesními prostředky, jimiž může napadnout vydaný EPR:

⁵⁸ Srov. § 49 a 50 OSŘ.

⁵⁹ Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 7. listopadu 2000, sp. zn. II. ÚS 406/2000.

2.8.1 Odpor

S ohledem na skutečnost, že soud rozhoduje o věci samé pouze na základě skutkového stavu věci vycházejícího z tvrzení žalobce a z důkazů, které označil, aniž by však byla zkoumána jejich pravdivost, je ochrana práva na spravedlivý proces žalovanému zaručena pomocí řádného opravného prostředku – odporu.

„Právo na spravedlivý proces znamená právo na spravedlivé soudní řízení, které v sobě zahrnuje především princip "rovnosti zbraní" účastníků řízení, tedy princip umožňující každé straně v procesu hájit své zájmy s tím, že žádná z nich nesmí mít podstatnou výhodu vůči protistraně (viz např. rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku A. B. proti Slovensku ze dne 4. 3. 2003, ASPI MP952) a princip kontradiktorního řízení, tedy právo účastníků znát názory a důkazy protistrany a zpochybňovat je.“⁶⁰

Odpor proti EPR, kterým žalovaný napadá soudem mu uloženou povinnost, aby zaplatil žalobci peněžitou pohledávku skládající se z jistiny, úroků a smluvní pokuty, připadá-li v úvahu, a přiznané náklady řízení, se podává na vzorovém formuláři F u soudu původu, a to ve lhůtě 30 dnů od jeho doručení. Počítání lhůty se řídí nařízením Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny.⁶¹

V souladu s čl. 16 odst. 3 Nařízení o EPR formulář F nepředpokládá odůvodnění odporu, což odpovídá i stávající české právní úpravě.

Řádné a včasné podání odporu má za následek zrušení EPR a převedení věci do civilního řízení, které se bude řídit vnitrostátními pravidly ovládající občanské soudní řízení členského státu, ve kterém byl EPR vydán, pokud žalobce výslovně nepožádal, aby v takovém případě řízení skončilo.⁶²

⁶⁰ Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 6.11.2006, sp.zn. ÚS 43/2006.

⁶¹ Úř. věst. L 124, 8.6.1971, s. 1-2.

⁶² Čl. 17 odst. 1 Nařízení o EPR.

2.8.2 Přezkum EPR

V souvislosti s tím, že řízení o EPR je založeno na jednostupňovém nedůkazním modelu, obsahuje Nařízení o EPR mimořádný opravný prostředek⁶³ nezávislý na vnitrostátním právu členského státu, jehož uplatněním se žalovaný může domáhat u soudu původu přezkumu vykonatelného EPR, protože bez jeho zavinění marně uplynula 30denní lhůta k podání odporu, a to z důvodu:

- a) opožděného předání EPR, neboť byl doručen bez dokladu přijetí žalovaným
- b) vyšší moci nebo mimořádných okolností
- c) zjevně chybného vydání EPR nebo jiných výjimečných okolností.

Návrh na přezkum, pro který není na rozdíl od předchozích podání stanoven žádný formulář, musí žalovaný podat neprodleně. *Neprodlenost jednání žalovaného bude třeba posoudit s ohledem ke konkrétním okolnostem případu a zejména důvodům, které zmeškání lhůty k podání odporu způsobily.*⁶⁴ Soud rozhodne o žádosti žalovaného tak, že ji buď odmítne, neboť není důvodná, čímž EPR zůstane nadále v platnosti, nebo ji vyhoví a prohlásí EPR za neplatný ex tunc.

2.9 Vykonatelnost a výkon

Předpokladem vykonatelnosti EPR je kumulativní splnění dvou podmínek, což lze dovodit ze smyslu ustanovení čl. 18 odst. 1 Nařízení o EPR, a to marné uplynutí 30denní lhůty k podání odporu vyjádřené slovy „*Pokud ve lhůtě stanovené v čl. 16 odst. 2, s přihlédnutím k přiměřené době pro doručení odporu, nebyl soudu původu doručen žádný odpor, ...*“ a řádné doručení soudního rozhodnutí účastníkům řízení, popř. jejich zástupcům, vyjádřené slovy „*Soud ověří datum doručení.*“ Jsou-li obě vyžadované podmínky splněny současně, stane se EPR vykonatelným, což soud vyznačí na vzorovém formuláři G označovaném jako „Prohlášení o vykonatelnosti“, který spolu s EPR odešle žalobci.

⁶³ Článek 20 Nařízení o EPR.

⁶⁴ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol., op. cit. sub 48, s. 3214.

Prohlášení o vykonatelnosti plní stejnou funkci jako doložka vykonatelnosti, kterou jsou opatřovány stejnopisy rozhodnutí tuzemských soudů. Usnesením ze dne 25. května 2005, sp. zn. 20 Cdo 1527/2004, Nejvyšší soud stanovil, že „*doložka vykonatelnosti, jíž je opatřen stejnopis rozhodnutí (§ 261 odst. 2 o. s. ř.), má charakter veřejné listiny, a že tedy potvrzuje pravdivost údajů v ní uvedených. Namítá-li povinný její obsahovou nesprávnost, je povinen ke svému tvrzením nabídnout důkazy.*“

EPR spolu s prohlášením o vykonatelnosti je tedy plnohodnotným exekučním titulem, který je základním předpokladem pro zahájení vykonávacího řízení, k němuž může žalobce přistoupit, jestliže žalovaný dobrovolně nesplnil povinnost zaplatit žalobci přiznané peněžité plnění, neboť účelem exekuce je donutit žalovaného pomocí prostředků státního donucení, aby žalobci splnil to, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí.

V případě výkonu (exekuce) EPR není již potřeba zvláštního uznání ze strany členského státu, ve kterém bude probíhat vykonávací řízení (exekuce) a soud tohoto státu nařídí a provede výkon rozhodnutí za stejných podmínek jako u výkonu tuzemského titulu. Vykonávací řízení se řídí právními předpisy členského státu výkonu.⁶⁵

Při vykonávacím řízení (exekuci) mohou nastat situace, které vedou k zamítnutí, zastavení nebo omezení výkonu. Důvody zamítnutí návrhu na výkon EPR jsou úpravou *sui generis*, podle které se postupuje bez ohledu na vnitrostátní úpravu. Protože o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, popř. exekuce, není povinný informován dříve než spolu s doručením rozhodnutí, kterým je výkon rozhodnutí či exekuce nařízena, může důvod pro zamítnutí návrhu na výkon uplatnit nejdříve spolu s odvoláním proti nařízení výkonu rozhodnutí či exekuce.⁶⁶ Na návrh žalovaného může soud návrh na výkon zamítnout z důvodu:

- a) neslučitelnosti EPR s dřívějším rozhodnutím nebo rozkazem vydaným dříve v kterémkoliv členském státě nebo ve třetí zemi, pokud:
 - i. se týká téže věci mezi stejnými stranami

⁶⁵ Např. v ČR dle § 251 a násl. OSŘ a § 28 a násl. EŘ.

⁶⁶ DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol., op. cit. sub 48, s. 3216 – 3219.

splňuje podmínky nezbytné pro jejich uznání v členském státě výkonu

ii. proti neslučitelnosti nemohla být při soudním řízení v členském státě původu vznesena námitka

b) zaplacení pohledávky přiznané EPR žalobci v celém rozsahu.⁶⁷

Jestliže žalovaný uplatnil mimořádný opravný prostředek, může soud vykonávací řízení:

- a) omezit na ochranná opatření
- b) podmínit složením jistoty, kterou sám určí
- c) zastavit za výjimečných okolností.⁶⁸

⁶⁷ Čl. 22 odst. 1 a 2 Nařízení o EPR.

⁶⁸ Článek 23 Nařízení o EPR.

3 Aplikace Nařízení o EPR v praxi

Při zpracování této části diplomové práce zabývající se aplikací Nařízení o EPR ze strany českého žalobce a ze strany českého soudu a jeho implementací do vnitrostátního práva vybraných členských států EU jsem vycházela především z následujících zdrojů:

- a) ze statistických dat nacházejících se na webové stránce českého ministerstva spravedlnosti v databázi InfoData pod sekci Výkazy soudů a státních zastupitelství, a to ve výkazech V(MS)-161 – Výkaz o pohybu agendy rejstříku EVC pro okresní soudy a V(MS)-162 – Výkaz o pohybu agendy rejstříku EVCm pro krajské soudy⁶⁹
- b) z empirických dat získaných z právní agendy týkající se řízení o EPR poskytnutých advokátní kancelář⁷⁰
- c) z diplomové práce na téma Evropský platební rozkaz zpracovanou Zuzanou Dřizgovou, studentkou fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze, která obsahuje zpracované výsledky o aplikaci EPR v českém soudnictví.⁷¹

Rovněž jsem se snažila nalézt relevantní judikaturu tuzemských soudů a ESD, ale vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně nový institut procesního práva, tak se prozatím žádné zásadní rozhodnutí neobjevilo. V této souvislosti bych však uvedla, že ESD byla předložena Okresním soudem ve Vratislavi (*Sąd Okręgowy we Wrocławiu*) žádost o rozhodnutí o předběžné otázce dne 9. května 2011 ve věci Iwona Szyrocka proti Siger Technologie GmbH, C-215/11⁷² obsahující následující otázky:

- 1) *Má být článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu vykládán v tom smyslu, že*

⁶⁹ Dostupné z <http://cslav.justice.cz/InfoData/vykazy-soudu-a-statnich-zastupitelstvi.html>.

⁷⁰ Advokátní kancelář JUDr. Zuzany Žežulkové, ČAK 03627, se sídlem Belgická 32, 120 00 Praha 2.

⁷¹ DŘIZGOVÁ, Z. Evropský platební rozkaz. Praha, 2012. 90 s. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, Obor Podnikání a právo. Vedoucí práce Nicole Grmelová.

⁷² Úř. věst. C 219, 23.7.2011, s. 7-7.

- a) *taxativním způsobem upravuje veškeré požadavky, které musí splňovat návrh na vydání evropského platebního rozkazu,*
nebo v tom smyslu, že
- b) *pro takový návrh stanoví pouze minimální požadavky a na otázky, které nejsou v tomto ustanovení upraveny, se použijí vnitrostátní právní předpisy?*
- 2) *V případě kladné odpovědi na otázku 1 b), je nutno - pokud návrh nesplňuje formální požadavky podle právních předpisů členského státu (např. nebyl přiložen stejnopis návrhu pro protistranu nebo v něm není uvedena hodnota předmětu sporu) - požádat žalobce o doplnění návrhu podle vnitrostátních právních předpisů podle článku 26 nařízení č. 1896/2006 anebo podle článku 9 nařízení č. 1896/2006?*
- 3) *Má být článek 4 nařízení č. 1896/2006 vykládán v tom smyslu, že charakteristické znaky peněžité pohledávky uvedené v tomto ustanovení, tzn. výše pohledávky vyčíslená na určitou částku, jakož i splatnost pohledávky v okamžiku podání návrhu na vydání evropského platebního rozkazu, se vztahují výlučně na jistinu, nebo v tom smyslu, že se vztahují rovněž na úrok z prodlení?*
- 4) *Má být článek čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1896/2006 vykládán v tom smyslu, že v řízení o evropském platebním rozkazu - pokud právní předpisy členského státu původu nestanovují automatické připočtení úroku - mohou být kromě jistiny uplatňovány:*
- a) *veškeré úroky včetně tzv. "otevřených" úroků (vypočtené od přesně určeného data splatnosti do data zaplacení neurčeného konkrétním dnem, např. "ode dne 20. března 2011 do data zaplacení");*
- b) *pouze úroky vypočtené od přesně určeného data splatnosti do podání návrhu nebo do vydání platebního rozkazu;*
- c) *výlučně úroky vypočtené od přesně určeného data splatnosti do podání návrhu?*
- 5) *Jak musí být v případě kladné odpovědi na otázku 4 a) formulováno podle nařízení č. 1896/2006 rozhodnutí soudu ohledně úroku v platebním rozkazu?*
- 6) *Kdo musí v případě kladné odpovědi na otázku 4 a) uvést výši úroku, žalobce nebo soud z úřední povinnosti?*
- 7) *Má žalobce v případě kladné odpovědi na otázku 4 a) povinnost uvést v návrhu výši vypočteného úroku?*

8) *Musí soud, pokud žalobce nevypočítá úrok požadovaný do podání návrhu, vypočítat tento úrok z úřední povinnosti nebo místo toho požádat žalobce o doplnění návrhu podle článku 9 nařízení č. 1896/2006?*

Otázky položené polským soudem týkající se posouzení návrhu na vydání EPR a počítání úroků včetně tzv. „otevřených úroků“ přesně vystihují otazníky visící nad některými ustanoveními Nařízení o EPR, která nejsou dostatečně vysvětlena, a proto jejich výklad většinou podlehne interpretaci dle pravidel občanského soudního řízení členského státu soudu, u kterého byl podán návrh na vydání EPR. V praxi to samozřejmě vede k rozdílným přístupům k řešení stejné otázky, což je způsobeno odlišnostmi v procesním právu jednotlivých členských států EU.

3.1 Aplikace Nařízení o EPR z pohledu českého žalobce

Hlavním důvodem zavedení jednotného rozkazního řízení na evropské úrovni je odstranění překážek, se kterými se potýkají věřitelé při přeshraničním vymáhání pohledávek, a zajištění rovných podmínek v přístupu ke spravedlnosti pro jednotlivce a podniky. Zda se tento cíl daří EU v praxi úspěšně naplňovat, se pokusím popsat a zodpovědět v následujících řádcích na vybraných případech z právní praxe.

Z celkového počtu návrhů na vydání EPR podaných v období od 12. 12. 2008 do 29. 2. 2012 se dá konstatovat, že v 71 % případů probíhalo řízení o EPR bezproblémově. Žalobce podal návrh na vydání EPR na formuláři A, který zaslal soudu doporučeně s dodejkou prostřednictvím držitele poštovní licence. Na základě tohoto podání obdržel od soudu výzvu k zaplacení soudního poplatku a to buď mezinárodním bankovním převodem, nebo mezinárodní poštovní poukázkou,⁷³ přičemž lhůta k zaplacení se ve většině případů pohybovala v rozmezí dvou týdnů. V případě, že podaný návrh na vydání EPR neobsahoval veškeré náležitosti vyžadované Nařízením o EPR nebo byl z nějakého důvodu neurčitý, vyzval soud prostřednictvím formuláře B žalobce

⁷³ Italský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku formou mezinárodní poštovní poukázky s tím, že pokud nezplatí v uvedeném termínu nebo vůbec, bude mu uložena pokuta, bez ohledu na to, zda řízení proběhne či nikoliv.

k doplnění nebo opravě ve stanovené lhůtě.⁷⁴ Po obdržení doplněného nebo opraveného návrhu vydal soud EPR, který doručoval jak žalobci, tak žalovanému⁷⁵ nebo pouze žalovanému s tím, že žalobce byl následně informován, kdy proběhlo doručení žalovanému a zda využil opravného prostředku.⁷⁶ Od okamžiku vydání EPR se úspěšnost vymožení pohledávky lišila případ od případu, což bylo ovlivněno mnoha faktory. Ve zkoumaných případech se ze čtyř vydaných EPR nepodařilo doručit jediné rozhodnutí, a to z důvodu neznámého pobytu žalovaného, což vedlo ke zrušení EPR a zastavení řízení. Další dva EPR byly řádně a včas napadnuty odporem, a jelikož žalobce výslovně nepožádal soud, aby v takovém případě řízení skončilo, byla věc převedena do běžného občanského soudního řízení. V jednom případě se strany dohodly na zaplacení dlužné částky, ve druhém případě bylo probíhající řízení přerušeno, neboť žalovaný vstoupil do insolvenčního řízení. Poslední EPR byl ukázkovým případem bezproblémového evropského rozkazního řízení, kdy žalobce během tří měsíců od zahájení řízení získal vykonatelné rozhodnutí, na jehož základě zahájil výkon proti dlužníkovi, neboť se zaplacení pohledávky nedočkal. Naopak italský případ ukazuje, že zaplacení pohledávky může proběhnout i bez vydání EPR, a to na základě reakce dlužníka na zahájené řízení, které vedlo ke zpětvzetí návrhu, neboť z důvodu splnění závazku již nebylo potřeba v uvedené věci exekučního titulu.

I když z předchozího odstavce vyplývá, že se ve většině zahájených řízení podaří žalobci dosáhnout vydání EPR, ve 29 % zkoumaných případů tomu tak nebylo, a to z důvodu totálního selhání komunikace mezi soudem a žalobcem způsobené především jazykovou bariérou a neznalostí civilního soudního řádu státu soudu, u kterého probíhalo řízení. V prvním případě polský soud řízení zastavil z důvodu, že si žalobce neustanovil právního zástupce pro doručování soudních písemností na území Polska. Ve druhém případě bylo sice řízení zahájeno, ale k vydání EPR nedošlo, neboť žalobci došla trpělivost se soudem, který neustále trval na zaplacení soudního poplatku, ačkoliv byl uhrazen, a proto nakonec provedl zpětvzetí žaloby z důvodů vzrůstajících nákladů

⁷⁴ Německý soud stanovil ve všech případech přibližně dvou měsíční lhůtu k doplnění nebo opravě návrhu na vydání EPR, což se v tomto případě jeví jako dostatečně přiměřené.

⁷⁵ Viz Slovensko.

⁷⁶ Viz Německo.

za právní překlady a rozhodl se vymožení pohledávky řešit jiným způsobem. Pro přehled popsanych případů zde uvádím následující tabulku:

Tabulka č. 1: Průběh řízení o EPR ve vybraných členských státech EU

POHLEDÁVKA Č.	STÁT ŽALOBCE	STÁT ŽALOVANÉHO	STÁT SOUDU	MĚSÍC/ROK ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ	EPR	ODPOR	PŘEVEDENÍ VĚCI DO O.S.Ř.	VÝKON	MĚSÍC/ROK UKONČENÍ ŘÍZENÍ	PRÁVNÍ DŮVOD
1	CZ	BG	BG	08/2009	ne	ne	ne	ne	10/2010	zpětvzetí
2	CZ	IT	IT	05/2010	ne	ne	ne	ne	11/2010	zpětvzetí
3	CZ	DE	DE	01/2010	ano	ano	ano	ne	02/2012	věc pravomocně vyřízena
4	CZ	DE	DE	08/2011	ano	ano	ano	ne	02/2012	přerušeni řízení z důvodu insolvenčního řízení
5	CZ	PL	PL	04/2009	ne	ne	ne	ne	09/2010	zastaveno
6	CZ	SK	SK	10/2011	ano	ne	ne	ano	01/2012	věc pravomocně vyřízena
7	CZ	SK	SK	12/2009	ano	ne	ne	ne	05/2011	zastaveno

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě materiálů poskytnutých advokátní kanceláří JUDr.Zuzany Žežulkové.

S ohledem na výše popsané případy z právní praxe bych shrnula, že mezi základní problémy související s řízením o EPR patří na prvním místě jazyková bariéra, neboť v případě doplnění nebo opravy návrhu nebo jiné výzvy soudu je potřeba, aby byl žalobce jazykově vybavený, jelikož většina soudů přijímá písemnosti jen v úředním jazyce členského státu tohoto soudu.⁷⁷ Druhé místo zaujala potřeba znalosti občanského soudního řádu státu, kde probíhá řízení, což se hlavně projevuje, pokud žalovaný podá proti EPR odpor. V tomto případě se musí žalobce spoléhat na pokyny soudu nebo případ předat právnímu zástupci sídlícímu v členském státě soudu. Na poslední místo bych zařadila výklad samotného návrhu na vydání EPR, k němuž neexistuje žádná metodická příručka a tudíž zodpovězení otázek vztahujících se především k úrokům a jejich vyčíslení, nákladům právního zastoupení apod. zůstává na základě článku 26 Nařízení o EPR v rukou místních soudců řídících se vnitrostátním právem.

Pro lepší představu o tom, jak probíhá evropské přeshraniční řízení v praxi, zde uvádím dva případy z Německa a dva případy ze Slovenska, což jsou zároveň i státy, z nichž nejčastěji pochází žalobce nebo žalovaný v rámci řízení probíhajícího před českými

⁷⁷ Viz např. Německo, Rakousko, Polsko, Španělsko, Itálie.

soudy⁷⁸, včetně stručného popisu právní úpravy týkající se implementace Nařízení o EPR do vnitrostátního práva.

3.1.1 Průběh řízení o EPR v Německu

V Německu je rozkazní řízení upraveno tzv. institutem upomínacího řízení (Mahnverfahren) obsaženého v sedmé knize v § 688 a násl. německého občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung, ZPO).⁷⁹ V porovnání s českou právní úpravou se německé občanské řízení vyznačuje těmito specifiky: možnost vydání platebního rozkazu proti žalovanému, který žije v jiném členském státě nebo třetí zemi, pokud jsou splněny dané podmínky, a zahájení řízení u obecného soudu žalobce, tj. místní příslušnost se řídí bydlištěm fyzické osoby nebo sídlem právnické osoby. Vydání platebního rozkazu proti žalovanému neznámého pobytu je stejně jako v České republice vyloučeno. Vzhledem k tomu, že předmětem mé diplomové práce je zkoumání EPR, odkazuji čtenáře pro nalezení více informací o zahájení a průběhu tohoto typu řízení na článek Lenky Řehulové⁸⁰ nebo na webové stránky Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.⁸¹

V souvislosti s evropskou úpravou proběhla na základě právního předpisu ze dne 30. 10. 2008 „*Gesetz zur Verbesserung der grenzüberschreitenden Forderungsdurchsetzung und Zustellung*“⁸² novela ZPO, v jejímž rámci byly do knihy 11 upravující soudní spolupráci v rámci EU včleněny nové kapitoly upravující evropské řízení o drobných nárocích (kapitola 6, § 1097 až 1109) a EPR (kapitola 5, § 1087 až 1096) a doručování dle Nařízení č. 1393/2007 (kapitola 1, § 1067 až 1071).⁸³

⁷⁸ DŘIZGOVÁ, Z., op. cit. sub 71, s. 69.

⁷⁹ Dostupný na http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_zpo/index.html.

⁸⁰ ŘEHULOVÁ, L., op. cit. sub 51, s. 315.

⁸¹ Dostupný na http://ec.europa.eu/civiljustice/simplif_accelerat_procedures/simplif_accelerat_procedures_ger_cs_order.htm#1x.

⁸² Dostupný na [http://www.bgbl.de/Xaver/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&bk=Bundesanzeiger_BGBl&start=//*\[@attr_id=%27bgbl108s2122.pdf%27\]](http://www.bgbl.de/Xaver/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&bk=Bundesanzeiger_BGBl&start=//*[@attr_id=%27bgbl108s2122.pdf%27]).

⁸³ Srov. KRAMER, X. E. Enhancing Enforcement in the European Union. The European Order for Payment Procedure and Its Implementation in the Member States, Particularly in Germany, the

Právní úprava EPR se vnitřně člení na tři obecná ustanovení (§ 1087 – 1089 ZPO), dvě ustanovení o odporu (§ 1090 – 1091), ustanovení o přezkumu ve výjimečných případech (§ 1092) a čtyři ustanovení o výkonu EPR (§ 1093 – 1096).

Obecná ustanovení stanovují výlučnou pravomoc obvodního soud pro Berlin-Wedding (Amtsgericht Berlin-Wedding) pro vydání, přezkum a prohlášení o vykonatelnosti EPR, které platí pro území celého Německa. Druhé ustanovení zavádí povinnost předkládat návrh na vydání EPR a odpor ve strojové čitelné formě, která umožňuje jejich přezkoumání programem automatizovaného zpracování, které se v Německu využívá v rámci upomínacího řízení.⁸⁴ Třetí ustanovení upravuje doručování EPR v tuzemsku a do zahraničí.

Ustanovení o odporu stanoví, že v případě podání odporu, je v souvislosti s převedením věci do občanského soudního řízení žalobce povinen určit věcně a místně příslušný soud, kterému bude, poté spis postoupen, bez ohledu na to, zda je pohledávka oprávněná či nikoliv.

Ustanovení o přezkumu definují za jakých podmínek bude soud přezkoumávat vykonatelný EPR. Důkazní břemeno nese žalovaný.

Ustanovení o výkonu stanoví, že vykonávací řízení může probíhat v Německu na základě vykonatelného EPR bez toho, aniž by bylo potřeba zvláštního uznání. Musí být však přeložen do německého jazyka a podán k tomu oprávněnou osobou.

- **Případ č. 1**

Žalobce, společnost E. L. s.r.o. se sídlem Praha 5, Česká republika proti žalovanému, společnosti H. S. GmbH, se sídlem Berlín, Německo.

Dne 3. 8. 2011 obdržel obvodní soud pro Berlin – Wedding (Amtsgericht Wedding) návrh na vydání EPR, ve kterém se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení pohledávky vzniklé na základě smlouvy o přepravě vč. příslušenství a nákladů řízení.

Netherlands, and England. Published in C.H. van Rhee and A. Ucelac (eds), *Enforcement and Enforceability. Tradition and Reform*, Antwerp-Oxford-Portland, Intersentia: 2010, s. 29-30.

⁸⁴ Srov. ŘEHULOVÁ, L., op. cit. sub 51, s. 315.

Dne 5. 9. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 30. 8. 2011, ve kterém byl vyzván k zaplacení soudního poplatku formou bankovního převodu ve lhůtě do dvou týdnů od doručení tohoto přípisu, spolu s formulářem B, ve kterém byl vyzván k opravě, resp. doplnění návrhu na vydání EPR ve lhůtě do 30. 10. 2011 týkající se oddílu 02 (Strany a jejich zástupci), oddílu 07 (Úrok) a oddílu 09 (Náklady). Žalobce byl vyzván, aby uvedl zákonného zástupce žalovaného, tj. jednatele společnosti, opravil „otevřené“ úroky z prodlení, neboť mohou být přiznány pouze do dne vydání EPR a pokud by to bylo nad tento rámec, musí si o to žalobce písemně požádat, a dále byl žalobce upozorněn, aby uvedl náklady právního zastoupení, neboť byl zastoupen právním zástupcem.

Dne 13. 9. 2011 odeslal žalobce písemnou odpověď a připojil opravený formulář A, kde uvedl jednatele žalovaného, ponechal otevřené úroky z prodlení a doplnil náklady právního zastoupení, které určil v souladu s českým právním řádem.⁸⁵

Dne 30. 9. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 27. 9. 2011, ve kterém ho soud informuje, že dne 26. 9. 2011 byl vydán EPR a bude odeslán žalovanému.

Dne 10. 10. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 6. 10. 2011, ve kterém ho soud informuje, že dne 29. 9. 2011 byl žalovanému doručen EPR.

Dne 21. 10. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 17. 10. 2011, ve kterém ho soud informuje, že žalovaný podal dne 10. 10. 2011 neodůvodněný odpor. S ohledem na to vyzval soud žalobce, aby do jednoho měsíce určil věcně a místně příslušný soud pro provedení sporného řízení, jinak bude řízení zastaveno a spis odložen, a žalovaného vyzval, aby odůvodnil podaný odpor. Soud obdržel odpověď žalobce dne 8. 11. 2011.

Dne 21. 11. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 15. 11. 2011, ve kterém byl vyzván k doplacení soudního poplatku formou bankovního převodu v souvislosti s převedením věci do občanskoprávního řízení.

⁸⁵ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb., kterou se stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení a kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

Dne 27. 12. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 20. 12. 2011 o postoupení spisu obvodnímu soudu Amtsgericht Berlin – Tiergarten, který přezkoumá svou věcnou a místní příslušnost a že všechna podání mají být od této chvíle směřována na uvedený soud

Dne 6. 1. 2012 obdržel žalobce přípis soudu AG Berlin – Tiergarten ze dne 30. 12. 2011, ve kterém byl vyzván, aby ve lhůtě do 2 týdnů od doručení tohoto přípisu zformuloval žádost a odůvodnil uplatňovaný nárok formou odpovídající žalobnímu spisu. Odpověď žalobce byla odeslána soudu dne 20. 1. 2012.

Dne 16. 2. 2012 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 9. 2. 2012, ve kterém ho soud poučil o procesního postupu a žalovaný byl vyzván, aby se bránil, jinak bude rozhodnuto rozsudkem pro zmeškání

Dne 24. 2. 2012 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 20. 2. 2012, ve kterém ho soud informuje, že žalovaný je od 21. 12. 2011 v insolvenčním řízení a tímto bude řízení přerušeno.

Dne 27. 2. 2012 odeslal žalobce přípis soudu, že v případě, že insolvenční řízení bude zastaveno, a žalovaný se nebude bránil, má soud rozhodnout rozsudkem pro zmeškání, a dále doplnil úroky z prodlení

Dne 2. 3. 2012 odeslal žalobce přihlášku pohledávky do insolvenčního řízení

Dne 8. 3. 2012 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 5. 3. 2012, že řízení se přerušuje a veškeré podání mají být směřovány insolvenčnímu správci.

- **Případ č. 2**

Žalobce, společnost E. spol. s.r.o. se sídlem Praha 5, Česká republika proti žalovanému, společnosti G. L. F. GmbH se sídlem Deggendorf, Spolková republika Německo.

Dne 25. 1. 2010 obdržel obvodní soud pro Berlín – Wedding (Amstgericht Wedding) návrh na vydání EPR, ve kterém se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení pohledávky vzniklé na základě kupní smlouvy vč. příslušenství a nákladů řízení.

Dne 22. 3. 2010 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 8. 3. 2010, ve kterém byl vyzván k zaplacení soudního poplatku formou bankovního převodu ve lhůtě do dvou týdnů od doručení tohoto přípisu, spolu s formulářem B, ve kterém byl vyzván k opravě, resp. doplnění návrhu na vydání EPR ve lhůtě do 10. 5. 2010 týkající se oddílu 2 (Strany a jejich zástupci), oddílu 6 (Jistina) a oddílu 09 (Náklady). Žalobce byl vyzván, aby uvedl zákonného zástupce žalobce, tj. jednatele společnosti, upřesnil/specifikoval uplatňovaný nárok a doplnil soudní poplatek a náklady právního zastoupení, neboť byl zastoupen právním zástupcem.

Dne 19. 8. 2010 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 29. 7. 2010, ve kterém ho soud informoval, že dne 14. 6. 2010 byl vydán EPR a dne 29. 7. 2010 byl doručen žalovanému, a dále přípis soudu ze dne 9. 8. 2010, ve kterém ho soud informoval, že dne 5. 8. 2010 žalovaný podal odpor proti EPR. S ohledem na to vyzval soud žalobce, aby do jednoho měsíce určil věcně a místně příslušný soud pro provedení sporného řízení, jinak bude řízení zastaveno a spis odložen, a žalovaného vyzval, aby odůvodnil podaný odpor. Dne 1. 9. 2010 obdržel soud odpověď žalobce.

Dne 25. 10. 2010 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 15. 10. 2010, že věc byla postoupena Okresnímu soudu v Deggendorfu (Amtsgericht Deggendorf), který přezkoumá svou věcnou a místní příslušnost a že všechna podání mají být od této chvíle směřována na uvedený soud.

Dne 2. 11. 2010 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 21. 10. 2010, že soud není věcně příslušný, neboť hodnota pohledávky je vyšší než 5.000,00 EUR a v této souvislosti bude spis postoupen Krajskému soudu v Deggendorfu (Landgericht Deggendorf) a dále žalobce vyzval, aby formuloval uplatňovaný nárok formou žaloby. Odpověď žalobce byla soudu doručena dne 30. 11. 2010.

Dne 14. 12. 2010 obdržel žalobce přípis okresního soudu v Deggendorfu ze dne 1. 12. 2010, ve kterém stanovil hodnotu sporu a dále ho informoval o postoupení věci Krajskému soudu v Deggendorfu.

Dne 22. 12. 2012 obdržel žalobce přípis Krajského soudu v Deggendorfu ze dne 9. 12. 2010, ve kterém ho soud informoval, že bude provedeno předběžné písemné řízení.

Žalovaný byl vyzván, aby se ve lhůtě 2 týdnů od doručení přípisu soudu vyjádřil k žalobě prostřednictvím svého advokáta, jinak soud rozhodne rozsudkem pro zmeškání.

Dne 17. 1. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 22. 12. 2010, ve kterém ho soud informoval o návrhu žalovaného na zamítnutí rozsudku pro zmeškání, který podal spolu s žádostí o odklad nuceného výkonu rozhodnutí. V návaznosti na probíhající řízení proběhla mezi právními zástupci sporných stran debata, jejímž výsledkem byla úhrada pohledávky ze strany žalovaného, o čemž byl soud informován.

Dne 7. 3. 2011 obdržel žalobce přípis soudu ze dne 28. 2. 2011 o ukončení sporu.

3.1.2 Průběh řízení o EPR na Slovensku

Na Slovensku je řízení o platebním rozkazu upraveno v § 172 a násl. v zákoně č. 99/1963 Sb., Občiansky súdny poriadok⁸⁶, který byl nedávno např. z důvodu urychlení, zlepšení a ulehčení soudního konání, novelizován s účinností od 1. ledna 2012. Slovenská úprava rozkazního řízení je velmi podobná české úpravě, ale na rozdíl od českého žalovaného musí slovenský žalovaný odpor podaný proti platebnímu rozkazu odůvodnit. Právní úprava EPR je obsažena v ustanovení § 174a téhož zákona, který stručně stanoví:

- 1) Evropský platební rozkaz je platební rozkaz vydaný podle zvláštního předpisu.
- 2) Evropský platební rozkaz je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučené; to neplatí, v případě, že se evropský platební rozkaz doručuje zástupci žalovaného.
- 3) Evropský platební rozkaz se doručuje do ciziny.
- 4) Ustanovení o platebním rozkaze se použijí přiměřeně, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

⁸⁶ Zákon č. 99/1963 Sb., Občiansky súdny poriadok:

http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1

- **Případ č. 1**

Žalobce, společnost E. spol. s r.o., se sídlem Praha 5, Česká republika, proti žalovanému, společnosti G, s.r.o., Slovenská republika.

Dne 3. 10. 2011 obdržel Okresní soud v Prešově návrh na vydání EPR, ve kterém se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení pohledávky vzniklé na základě kupní smlouvy vč. příslušenství a nákladů řízení. V souvislosti se zahájením řízení obdržel žalobce dne 13. 10. 2011 přípis soudu ze dne 7. 10. 2011, ve kterém byl vyzván k zaplacení soudního poplatku formou bankovního převodu ve lhůtě do 10 dnů od doručení tohoto přípisu, v opačném případě byl žalobce upozorněn, že bude řízení zastaveno. Vzhledem k tomu, že návrh na vydání EPR neobsahoval žádné vady a byl opodstatněný, vydal dne 25. 11. 2011 soud EPR, který se stal vykonatelným dne 6. 1. 2012. Jelikož žalovaný pohledávku vč. příslušenství a nákladů soudního řízení nezaplatil, zahájil proti němu žalobce vykonávací řízení prostřednictvím slovenského soudního exekutora. Uvedený případ je ukázkou bezproblémového řízení.

- **Případ č. 2**

Žalobce, společnost D. H. F., s.r.o. se sídlem Praha 9, Česká republika, proti žalovanému, společnosti E. f., s.r.o. se sídlem Bratislava, Slovenská republika.

Dne 18. 12. 2010 obdržel Okresní soud Bratislava IV (Okresný súd Bratislava IV) návrh na vydání EPR, ve kterém se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení pohledávky vzniklé na základě kupní smlouvy vč. příslušenství a nákladů řízení. S ohledem na zahájení řízení obdržel žalobce dne 12. 2. 2010 přípis soudu ze dne 5. 2. 2010, ve kterém byl vyzván k zaplacení soudního poplatku formou bankovního převodu ve lhůtě do 10 dnů od doručení tohoto přípisu, v opačném případě byl žalobce upozorněn, že bude řízení zastaveno. Jelikož se jednalo o větší počet pohledávek, byl žalobce dne 3. 11. 2011 vyzván k jejich specifikaci včetně vyčíslení úroků z prodlení k datu podání návrhu na vydání EPR. Dne 7. 2. 2011 vydal soud EPR, který se však přes veškerou snahu nepodařilo žalovanému doručit z důvodu neznámého pobytu a proto byl EPR zrušen a řízení zastaveno.

3.2 Aplikace Nařízení o EPR z pohledu českého soudu

V posledních dvou letech byl zaznamenán v rámci tuzemských soudů prudký nárůst počtu návrhů na vydání platebních rozkazů v souvislosti s probíhající finanční krizí, která zasáhla nejen Českou republiku, ale i světové trhy, a rostoucím zadlužováním českých domácností. Negativní dopady se projeví zejména v platební morálce jednotlivců a firem, o čemž svědčí nápad 650 716 návrhů na vydání platebních rozkazů (z toho 456 087 elektronických) u okresních soudů a 14 082 návrhů na vydání platebních rozkazů (z toho 3 698 elektronických) u krajských soudů za rok 2010. V následujícím roce se agenda u okresních soudů zvýšila o 20 % na celkových 777 886 návrhů na vydání platebních rozkazů (z toho 606 445 elektronických), u krajských soudů byl zaznamenán 2 % pokles nápadu na celkových 13 750 návrhů na vydání platebních rozkazů (z toho 5 171 elektronických). V porovnání s uvedenými daty vztahujícími se pouze na vnitrostátní spory tvoří nápad návrhů na vydání EPR zatím v České republice nepatrné číslo, přestože rok od roku stoupá počet podaných návrhů. V roce 2010 bylo celkem podáno 218 návrhů na vydání EPR, z toho 164 u okresních soudů a 54 u krajských soudů. V roce 2011 došlo ke zdvojnásobení počtu podaných návrhů, a to jak u okresních soudů s 254 návrhy, tak u krajských soudů s 97 návrhy. Stále větší využívání tohoto nástroje věřiteli k vymáhání přeshraničních pohledávek potvrzuje i letošní rok, kdy bylo za měsíc leden a únor již podáno na okresních soudech celkem 52 a na krajských soudech 6 návrhy na EPR.

Ze statistických dat vyplývá, že v letech 2010 až 2011 okresní soudy přijaly celkem 418 návrhů na vydání EPR, z nichž vyřídily celkem 359 věcí, z toho 163 tzn. 45 % vydáním EPR. Další hlavní způsoby vyřízení zahrnují kategorii jinak v počtu 89 věcí tzn. 21 %, zastavení v počtu 44 věcí tzn. 11 % (především z důvodu nezaplacení soudního poplatku) a zpětvzetí v počtu 23 věcí tzn. 6 %. Průměrná délka řízení trvá od jednoho do dvou měsíců, pokud nedochází k opravě nebo doplnění, nebo od tří do šesti měsíců. Mezi soudy s nejvyšším počtem nápadu se řadí obvodní soudy na území hlavního města Prahy (147 věcí tzn. 35 %), okresní soudy v Jihomoravském kraji (80 věcí tzn. 19 %) a okresní soudy v Severomoravském kraji (60 věcí tzn. 14 %). Ve stejném období bylo u krajských soudů podáno celkem 151 nových návrhů, z čehož bylo vyřízeno 130 věcí, z toho 90 tzn. 69 % vydáním EPR. Mezi nejvíce vytěžované krajské soudy se zařadily

opět soudy na území hlavního města Prahy (44 věcí tzn. 29 %), dále soudy z Východočeského kraje (40 věcí tzn. 26 %) a ze Severomoravského kraje (30 věcí tzn. 20 %). Průměrná délka řízení se pohybovala mezi jedním až dvěma měsíci. Na základě dotazování u českých soudů provedeným rovněž Dřizgovou⁸⁷ vyplynulo, že mezi nejčastější účastníky řízení patří právnické osoby – podnikatelé pocházející zejména ze Slovenska, Německa a Rakouska, kteří žalují buď pohledávky z přepravy, nebo z kupních smluv ve výši 350 EUR až 3500 EUR.

Další podrobné údaje týkající se řízení o EPR u okresních a krajských soudů lze nalézt v následujících tabulkách:

Tabulka č. 2: Okresní soudy rok 2010 – 2011 – výkaz rejstříku EVC

	Hl. m. Praha	StČ kraj	JČ kraj	ZČ kraj	SČ kraj	VČ kraj	JM kraj	SM kraj	Celkem
Celkový nápad	147	30	27	21	20	33	80	60	418
Celkem zapsáno do rejstříku	175	35	29	21	21	33	82	62	458
Nevyřízeno koncem minulého období	20	2	3	10	5	6	11	11	68
Obživo celkem	27	2	14	2	0	7	14	13	79
podán odpor	2	0	5	1	0	4	4	3	19
evropský platební rozkaz zrušen	3	0	8	0	0	2	3	0	16
Vyřízeno celkem	118	25	35	16	14	27	68	56	359
evropským platebním rozkazem	56	9	19	3	12	16	24	24	163
rozsudkem	6	0	2	0	0	2	4	1	15
rozsudkem pro uznání	0	0	0	1	0	0	2	1	4
rozsudkem pro zmeškání	3	0	0	0	0	0	0	2	5
postoupením	0	1	0	1	0	0	4	0	6
odmítnutím podle § 43 odst. 2 o.s.ř.	0	0	3	3	0	0	2	1	9
zastavením	8	4	7	4	1	3	6	11	44
zpětvzetím	6	2	3	2	0	1	6	3	23
jinak	39	9	1	2	1	5	20	12	89
Nevyřízeno celkem	76	9	9	17	11	19	37	28	206
Nepravomocně vyřízené celkem	53	7	9	1	10	7	18	22	127
u soudu I. stupně	52	7	7	1	10	7	17	21	122
u odvolacího soudu	1	0	2	0	0	0	1	1	5

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě obrázku 3 a 5 in DŘIZGOVÁ, Z. (2012), s. 67-6.

⁸⁷ DŘIZGOVÁ, Z., op. cit. sub 71, s.72.

Tabulka č. 3: Krajské soudy rok 2010 – 2011 – Výkaz rejstříku EVCm

Sloupec1	Hl. m. Praha	StČ kraj	JČ kraj	ZČ kraj	SČ kraj	VČ kraj	JM kraj	SM kraj	Celkem
Celkový nápad	44	5	21	4	3	40	4	30	151
Celkem zapsáno do rejstříku	44	5	22	4	3	42	4	31	155
Nevyřízeno koncem minulého období	4	1	2	1	0	3	3	5	19
Obživlo celkem:	9	1	12	2	0	4	1	13	42
podán odpor	0	0	0	0	0	3	0	6	9
evropský platební rozkaz zrušen	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Vyřízeno celkem	31	4	17	3	2	37	4	32	130
evropským platebním rozkazem	24	1	10	2	0	29	1	23	90
rozsudkem	0	0	1	0	0	0	0	2	3
postoupením	0	0	0	1	0	3	0	1	5
odmítnutím podle § 43 odst. 2 o.s.ř.	1	0	0	0	0	0	1	1	3
zastavením	1	0	0	0	0	2	0	3	6
zpětvzetím	1	0	0	0	0	0	1	2	4
jinak	4	3	6	0	2	3	1	0	19
Nevyřízeno celkem	26	3	18	4	1	10	4	16	82
Nepravomocně vyřízené celkem	15	2	4	1	0	10	0	16	48
u soudu I. stupně	15	2	4	1	0	10	0	16	48

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě obrázků 7 a 9 in DŘIZGOVÁ, Z. (2012), s. 74-75.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit, zda evropský platební rozkaz plní svou funkci účinného nástroje pro vymáhání nesporných peněžních nároků v přeshraničních případech. Při hledání odpovědi na tuto otázku jsem vycházela nejdříve z teorie a poté z praxe, což reflektuje i struktura diplomové práce. První část diplomové práce má seznámit čtenáře s pojmem a právním vývojem evropského mezinárodního práva soukromého s ohledem na mezinárodní civilní právo procesní. Druhá – teoretická část se věnuje analýze Nařízení o EPR a jeho jednotlivých ustanovení. Třetí – praktická část se snaží zmapovat uplatnění evropského platebního rozkazu v soudní a advokátní praxi na základě statistických a empirických dat. Ačkoliv řízení o evropském platebním rozkazu bylo zavedeno před více než třemi lety, tak jsem se při zpracování diplomové práce potýkala s nedostatkem odborné literatury, která by se věnovala pouze této problematice. S ohledem na výkazy o pohybu agendy rejstříku EVC a EVCm u okresních a krajských soudů publikovaných na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti a informací poskytnutých advokátní kanceláří JUDr. Zuzany Žežulkové se mi nakonec podařilo dané téma zpracovat a tímto splnit stanovené cíle diplomové práce.

Institut platebního rozkazu jako procesní prostředek pro vymáhání nesporných peněžitých pohledávek není v evropském kontinentálním právu velkou neznámou. V určitých modifikacích se vyskytuje ve většině právních řádů členských států EU, přičemž v některých z nich má dlouholetou tradici, např. německý *Mahnverfahren* nebo francouzský *injonction de payer*, do některých z nich byl začleněn teprve nedávno, např. španělský *proceso monitorio*.⁸⁸ V rámci členských států EU existují dva základní modely rozkazního řízení. Jednostupňový důkazní model⁸⁹, kde vydání platebního rozkazu probíhá na základě soudního přezkoumání tvrzených skutečností a předložených písemných důkazů. V případě, že uvedené skutečnosti a důkazy odůvodňují uplatňovaný nárok, vydá soudce platební rozkaz, proti kterému se může

⁸⁸ Ve Španělsku bylo řízení o platebním rozkazu zavedeno v roce 1999 zákonem č. 8/1999 ze dne 6. dubna, který novelizoval dosavadní právní úpravu.

⁸⁹ Důkazní model je typický např. pro Francii, Belgie, Itálii, Španělsko a Českou republiku.

žalovaný odvolat v určité zákonné lhůtě. V opačném případě, nastávají účinky věci pravomocně rozhodnuté. Dvoustupňový bezdůkazní model⁹⁰, který zdůrazňuje odpovědnost žalovaného, neboť posouzení podmínek pro vydání platebního rozkazu se většinou provádí automatizovaným postupem bez potřeby předložení důkazů. V průběhu řízení jsou celkově vydána dvě rozhodnutí, proti kterým se má žalovaný možnost bránit. Jestliže se žalovaný neodvolá proti rozhodnutí učiněnému v první fázi, vydá soud nové rozhodnutí, které se stane vykonatelným, pokud nebude napadnuto. V této souvislosti zaujalo řízení o EPR pozici hybridního modelu mezi oběma výše popsanými řízeními, a to ve formě jednostupňového bezdůkazního modelu. Při zahájení řízení žalobce nemusí připojovat k návrhu na vydání EPR písemné důkazy k podpoření svého nároku, neboť zde nedochází k přezkoumání návrhu z hlediska jeho věcné opodstatněnosti. Jestliže jsou tedy splněny požadavky stanovené nařízením, vydá soud EPR, proti němuž se může žalovaný bránit podáním odporu, v opačném případě se stane vykonatelným a nastává zde překážka rei iudicatae.

Dle mého názoru nepovažuju kombinací dvou klasických rozkazních řízení za vhodnou volbu pro rozkazní řízení na evropské úrovni, neboť každý z těchto výše zmíněných klasických modelů poskytuje určité minimální záruky ochrany žalovanému, což si nemyslím, že řízení o EPR vždy 100 % zaručí. Důvod spatřuju v tom, že Nařízení o EPR obsahuje sice komplexní úpravu celého řízení, ale ne detailní. Následkem jsou poté rozdíly ve výkladu jednotlivých soudů ohledně sporných ustanovení způsobených aplikací vnitrostátního práva, neboť k Nařízení o EPR neexistuje žádný komentář nebo podrobná metodická příručka. Tuto praxi dosvědčují i samotné zkušenosti žalobce popsané v kapitole 3.1 nebo žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci Iwona Szyrocka proti Siger Technologie GmbH předložená ESD.

Na druhou stranu se domnívám, že řízení o EPR je významným prostředkem na poli evropské integrace, které prostřednictvím jednotného řízení odstraňuje překážky k přístupu ke spravedlnosti pro jednotlivce a podniky z řad věřitelů při přeshraničním vymáhání pohledávek. Každý členský stát EU má většinou ve svém právním řádu

⁹⁰ Bezdůkazní model je typický např. pro Rakousko, Německo, Švédsko, Finsko a Portugalsko.

zakotvený nějaký specifický způsob zkráceného řízení pro vymáhání nesporných nároků, ale ne všechny členské státy EU umožňují vymáhat pohledávky proti žalovaným, kteří bydlí nebo sídlí v zahraničí. V takovém případě má věřitel možnost zahájit běžné občanskoprávní řízení u národního soudu nebo podat žalobu u soudu státu dlužníka. Nařízení o EPR však přineslo alternativní volbu, která umožňuje zahájit zkrácené řízení v jiném členském státě EU, bez toho, aniž by si musel žalobce nastudovat občanský soudní řád tohoto státu. Při podání návrhu stačí, aby žalobce navštívil webové stránky Evropského soudního atlasu ve věcech občanských, které obsahují veškeré informace nutné k zahájení řízení, zejména určení příslušného soudu pro zahájení řízení nebo pro přezkumné řízení, uvedení přijatelných prostředků komunikace a přípustných úředních jazyků. Na této webové stránce jsou rovněž k dispozici všechny formuláře používané v průběhu řízení, a to ve všech jazykových mutacích. Vzhledem k tomu, že vyplnění formulářového návrhu na vydání EPR je jednoduché, není k zahájení řízení obvykle potřeba ani právní zastupce, ani překladatel. To však nelze tvrdit o některých ostatních částech řízení. Např. v případě, že žalobce obdrží výzvu k zaplacení soudního poplatku, neboť informace týkající se výše a způsobu úhrady soudního poplatku nejsou na příslušných webových stránkách dostupné, nebo žádost o doplnění nebo opravu návrhu na vydání EPR, bude nucen vyhledat služby alespoň překladatele, pokud neovládá jazyk soudu. Další problém nastane v případě, kdy žalovaný podá odpor a věc se přesune do občanského soudního řízení. Za předpokladu, že soud, u kterého probíhá řízení se nachází v jiném členském státě EU než bydliště nebo sídlo věřitele, dostává se dlužník do výhodnější pozice vůči věřiteli. Žalobce je totiž nucen vyhledat právní pomoc a překladatele, což pro něj znamená i potřebu zvýšených nákladů.

Praktická část diplomové práce ukazuje, že povědomí o EPR se rok od roku zvyšuje, což dokazuje meziroční nárůst nápadu u okresních a krajských soudů v České republice. V období od roku 2010 do roku 2011 bylo celkem podáno 569 návrhů na vydání EPR, přičemž z tohoto čísla bylo vyřízeno 489 věcí. Řízení bylo skončeno vydáním EPR celkem u 253 případů tzn. v 52 %. Mezi žalobce patří většinou podnikatelé zastoupení právními zástupci, pocházející ze Slovenska nebo Německa, kteří žalují dlužníky z důvodu nezaplacení dlužné částky ve výši mezi 350 až 3500 EUR, a to nejčastěji ze smlouvy o přepravě nebo kupní smlouvy. Průměrná délka řízení se pohybuje mezi

jedním až dvěma měsíci, pokud řízení o EPR probíhá bez komplikací. V případě soudce vydá rozhodnutí po třech až šesti měsících. Z Evropského soudního atlasu ve věcech občanských vyplývá, že 11 z 26 členských států EU umožňuje přijímání písemností pouze v listinné podobě.⁹¹ V případě Řecka není dokonce možné komunikovat se soudem jinak než osobně nebo prostřednictvím zmocněného zástupce. Ostatní členské státy EU sice přijmou dokumenty v elektronické podobě, ale většinou je potřeba mít i speciální aplikace.⁹² Většina soudů komunikuje a přijímá dokumenty pouze ve svém úředním jazyce. V opačném případě členské státy EU nejvíce preferují jako další přípustný jazyk angličtinu.⁹³ V tomto ohledu je nejvelkorysejší Francie, ve které je možno podat návrh na vydání EPR kromě francouzštiny v dalších čtyřech světových jazycích, a to v angličtině, němčině, italštině a španělštině. Jediným členským státem, který do dnešního dne nepodal žádné informace dle článku 29 Nařízení o EPR, je Malta.

I přes některé vyše popsané nedostatky shledávám EPR za cenný přínos pro věřitele proti dlužníkům vyhýbajícím se splnění svého závazku, který umožňuje vymáhat přeshraniční nároky relativně rychlou a efektivní cestou, i když je třeba stále doladit určitou metodiku, což snad proběhne na základě podrobné zprávy Komise shrnující fungování řízení o EPR v prosinci příštího roku.

⁹¹ Belgie, Bulharsko, Německo, Řecko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemí, Polsko, Velká Británie: Severní Írsko, Skotsko a Gibraltar.

⁹² Např. v Rakousku je možné komunikovat se soudem elektronicky prostřednictvím aplikace WebERV.

⁹³ Česká republika, Estonsko, Francie, Kypr, Finsko a Švédsko.

Seznam použité literatury a pramenů

Monografie:

DAVID, L., IŠTVÁNEK, F. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 2. sv. ISBN 978-807-3574-604.

DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. *Občanský soudní řád: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, 2 sv. ISBN 978-80-7400-107-9.

KUČERA, Z. *Mezinárodní právo soukromé*. 7., opr. a dopl. vyd. Brno: Doplněk, 2009, 462 s. ISBN 9788073801717.

PAUKNEROVÁ, M. *Evropské mezinárodní právo soukromé*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 409 s. ISBN 978-807-4000-348.

ROZEHNALOVÁ, N., TÝČ V. *Evropský justiční prostor v civilních otázkách: harmonization of laws*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 489 s. ISBN 80-210-3054-2.

STONE, P. *EU private international law: harmonization of laws*. Northampton, MA: Edward Elgar, 2006, 489 s. ISBN 18-454-2015-2.

TÝČ, V. *Úvod do mezinárodního a evropského práva*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 99 s. ISBN 978-80-210-5163-8.

Články:

BĚLOHLÁVEK, A. *Doručování v komunitárním a mezinárodním právu soukromém – především v souvislosti s civilním řízením soudním a před rozhodci*. Bulletin advokacie, 2006, č. 6, s. 24-32.

HORÁK, P., ZAVADILOVÁ, M. *Evropský platební rozkaz a jeho role v českém civilním procesu*. Právní rozhledy, 2006, č. 22, s. 803-810.

KRAMER, X. E. *A Major Step in the Harmonization of Procedural Law in Europe: the European Small Claims Procedure*. A.W. Jongbloed (ed.), 'The XIIIth World Congress of Procedural Law: The Belgian and Dutch Reports' 2008, Antwerpen: Intersentia, s. 253-283.

KRAMER, X. E. *Enhancing Enforcement in the European Union. The European Order for Payment Procedure and Its Implementation in the Member States, Particularly in Germany, the Netherlands, and England*. Published in C.H. van Rhee and A. Ucelac (eds), *Enforcement and Enforceability. Tradition and Reform*, Antwerp-Oxford-Portland, Intersentia: 2010, s. 17-39.

KUČERA, Z., PAUKNEROVÁ, M. *Nad mezinárodním právem soukromým a procesním*. *Právní rozhledy*, 2000, č. 10, s. 458.

ŘEHULOVÁ, L. *Upomínací řízení v německém civilním procesu aneb jak vymoci peněžitou pohledávku za německým dlužníkem*. *Právní rozhledy*, 2010, č. 9, s. 315-322.

STORME, M. *A Single Civil Procedure for Europe : A Cathedral Builders' Dream*. [online]. [cit. 2012-01-31].
<http://www.ritsumeai.ac.jp/acd/cg/law/lex/rlr22/STORME.pdf>.

STORSKRUBB, E. *What changes will European procedural harmonization bring?* [online]. [cit. 2012-02-15]. <http://www.iapl2009.org/documents/5EvaStorskrubb.pdf>

SVOBODA, K. *Evropský platební rozkaz za dveřmi*. *Právní rádce*, 2008, č. 10, s. 30-32.

Diplomová práce:

DŘIZGOVÁ, Z. *Evropský platební rozkaz*. Praha, 2012. 90 s. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, Obor Podnikání a právo. Vedoucí práce Nicole Grmelová. Dostupná také z WWW.

Právní předpisy Evropské unie:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. 12. 2006 kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu,

Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. 12. 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech,

Nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. 6. 1971 kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny

Právní předpisy ČR:

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje:

Szyrocka. 2011. [on-line]. [cit. 2012-03-20].

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=112685&pageIndex=0&doclang=cs&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=200242>

Evropský soudní atlas ve věcech občanských. [on-line]. [cit. 2012-1-8].

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_cs.htm.

Ministerstvo spravedlnosti ČR. Statistický přehled soudních agend, první část, 2010.

[on-line]. [cit. 2012-03-09]. <http://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>.

Evropský soudní atlas ve věcech občanských. [online]. [2012-01-07].

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_cs.htm

Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci. [online]. [2012-01-07].

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_cs.htm

Oficiální internetové stránky Evropské unie. [online]. [2012-01-05].

http://europa.eu/index_cs.htm

Oficiální stránky Soudního dvora Evropské unie. [online]. [2012-03-15].

http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/

ABSTRAKT

Předmětem předkládané diplomové práce je analýza nového procesněprávního institutu evropského práva – evropského platebního rozkazu (dále jen „EPR“) a průzkum jeho aplikace v praxi z pohledu českého žalobce a českého soudu. Toto téma jsem si zvolila záměrně, neboť jsem vycházela ze své vlastní zkušenosti týkající se přeshraničního vymáhání pohledávek prostřednictvím EPR. V této souvislosti jsem se rozhodla zjistit, jak se tento právní institut uplatňuje v praxi s ohledem na jeho účel stanovující si zjednodušení, zrychlení a snížení nákladů řízení o nesporných peněžitých občanských a obchodních nárocích v přeshraničních případech. V závěru práce jsem dospěla k názoru, že Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (dále jen „Nařízení o EPR“) své cíle splňuje a jeho použití je cenným přínosem pro věřitele proti neplaticím dlužníkům.

Diplomová práce je členěna na 3 části. První část označená jako úvod do evropského mezinárodního práva soukromého obsahuje celkem pět kapitol. První a druhá kapitola vysvětlují pojmy mezinárodní právo soukromé a evropské mezinárodní právo soukromé. Třetí kapitola se zabývá jejich vzájemným vztahem. Čtvrtá kapitola popisuje stručný vývoj evropského mezinárodního práva soukromého s důrazem na evropské mezinárodní právo procesní. Pátá kapitola podává přehled nejdůležitějších právních předpisů z oblasti soudní spolupráce ve věcech občanských. Druhá část diplomové práce provádí právní analýzu Nařízení o EPR a jeho jednotlivých ustanovení. Celkem zahrnuje devět kapitol zabývajících se (1) právním vývojem Nařízení o EPR (2) charakteristikou evropského rozkazního řízení (3) působností (4) příslušností (5) návrhem na vydání EPR (6) vydáním EPR (7) doručováním (8) opravnými prostředky (9) vykonatelností a výkonem. Třetí část pojmenovaná jako aplikace Nařízení o EPR v praxi popisuje na základě získaných empirických a statistických dat používání EPR z pohledu českého žalobce a z pohledu českého soudu, a to v první a druhé kapitole.

Klíčová slova: evropské mezinárodní právo soukromé
evropské mezinárodní civilní procesní právo
evropský platební rozkaz

ABSTRACT

European international law - selected issues

The subject of this thesis is an analysis of a new procedural measure of European law – European order for payment (hereinafter as „EOP“) and exploration of its application in practice from the perspective of the Czech plaintiff and Czech court. I have chosen this topic because of my own experience concerning cross-border debt recovery through the EOP. In this context, I decided to find out how this legal measure works in practice with regard to its purpose of providing a simplified, accelerated and cost effective procedure for the recovery of uncontested pecuniary civil and commercial claims in cross-border cases. In the final part of the thesis, I made the conclusion that the Council Regulation 1896/2006 of 12 December 2006, in creating a European order for payment procedure, (hereinafter as „REOP“) meets its objectives and its implementation is a valuable asset to the creditors against non paying debtors.

The thesis is divided into 3 parts. The first part is as an introduction to European private international law containing five chapters. The first and second chapters explain the concepts of private international law and European private international law. The third chapter deals with their mutual relationship. The fourth chapter describes the development of European private international law with emphasis on European international procedural law. The fifth chapter gives an overview of the most important legislation in the field of judicial cooperation in civil matters. The second part of this thesis provides a legal analysis of REOP and its individual provisions. In total there are nine chapters dealing with (1) legal development of REOP (2) characteristic of European summary procedure (3) scope (4) jurisdiction (5) the application for the EOP (6) issue of EOP (7) service (8) a statement of opposition and a review of EOP (9) enforceability and enforcement. The third part, named the application of REOP in practice, describes on the basis of empirical and statistical data the application of EOP from the perspective of the Czech plaintiff and Czech court as mentioned in chapters one and two.

Keywords: European private international law
European international civil procedural law
European order for payment